

muqeddes kitab

Yeshua

YESHUA

Muqeddes Kitab - Kona Ehde
(Tewrat, Zebur we Peyghemberler)

6-qisim

1950-yilidiki «Muqeddes Kitab»ning
uyghurche terjimisi hazirqi zaman
uyghur tiligha özgertildi

2013

Deslepki nusxa

www.dunyaningnuri.com

YESHUA

Xuda Qanaan yurtini igileshni buyruydu

1 ¹ Xudawendining bendisi Musa wapat bolghandin kéyin Xudawende Musaning xizmetkari bolghan Yeshua ben-Nun'gha söz qilip éyttiki:

² «Méning bendem Musa wapat boldi. Emdi sen qopup, bu xelqning hemmisini bashlap, Iordanning özidin ötüp, ular beni-Israil bolghach men ularning özige wede qilghan yurtigha kirgin. ³ Men Musagha éytqandek putunglar qeyerge dessise, bu jay silerningki bolup, ⁴ yurtunglar bolsa chöldin tartip Liwan'ghiche bérip, Firat deryasi dégen chong deryagha yétip, xittiylarning yurtidin ötüp, sherq teripidiki chong déngizghiche yéyilidu. ⁵ Men özüm Musa bilen bolghandek sen bilen bolup, séni hergiz tashliwetmigech séning hemme hayat künliringde héchkim sanga zit turalmaydu. ⁶ Sen jüretlik bolup hergiz qorqmighin, chünki sen bolsang bu xelqge men ata-bowilirigha bergili qesem bilen wede qilghan yurtni mirastek teqsim bérisen. ⁷ Uning üçhün sen emdi jüretlik bolup, qorqmay her ishingda rawajliq bolmiqing üçhün méning bendem Musa sanga buyrughan qanunning hemmisige emel qilip, ⁸ xahi onggaha, xahi chepke qayrilmay yürüp, bu qanun kitabini öz aghzindingin néri tutmay, uning ichide pütülgenning hemmisini tutay dep, uni kéche-kündüz oylap turghin. Undaq qilsang, séning yolliring saadetlik bolup, özüng rawajliq bolisen. ⁹ Mana sanga: «Jüretlik bolup qorqmighin» dep buyrughandin kéyin, qorqmay turup, jüretsiz bolmighin, chünki men Tengring Xudawende sen qeyerge barsang, sen bilen bolimen».

¹⁰ U waqit Yeshua xelqning serdarlirigha buyrup éyttiki:

¹¹ «Chédirgahtin ötüp xelqge jaka qilip: Özünglar üçhün ozuq talqini teyyar qilinglar, chünki üç künden kéyin siler Iordanning özidin ötüp, Tengringlar Xudawende silerge béridighan yurtni igiliwalmaq üçhün anda kirisiler» denglar» dédi.

¹² Lékin Yeshua özi rubeniylar, gadiylar we Manassening yérim qebilisige éyttiki:

¹³ «Xudawendining bendisi Musaning silerge: «Tengringlar Xudawende üstünglarga aram yetküzüp, bu yurtni özünglarga béridu» dep éytqinini oylanglar. ¹⁴ Xotun bilen bala-chaqanglar we malliringlar bolsa turup turup, Musa özi silerge bérip Iordanning bu teripide bolghan yurtta qalsun, lékin silerning ichinglarda qanche batur palwanlar bolsa öz buraderlirining aldida chiqip, ulargha yardem bérip, ¹⁵ Xudawende özi buraderliringlarga silerdek

aram yetküzüp, ular özi Tengringlar Xudawende ulargha béridighan yurtni igiliwalmighuche siler medet qilip turup, andin miras yurtunglarga qaytip, Xudawendining bendisi Musa silerge bérip, Iordanning bu yénidiki sherq teripide bolghan miras yurtunglarni igiliwalmaq üçün yénip béringlar» dédi. ¹⁶ Ular Yeshuagha jawab bérip éyttiki: «Sen hernéme buyrusang biz uni qilip, qeyerge bizni ewetseng anda barimiz. ¹⁷ Biz Musaning sözige unighandek sangimu qulaq salimiz. Tengring Xudawende özi Musa bilen bolghandek sen bilenmu bolup, ¹⁸ herkim séning hökümüngge itaetsizlik qilip, herqandaq buyruqliringni tutmisa, öltürülsun emma séning jüretlik bolup qorqmay turmiqing kérektor» dédi.

Rahab we ikki jasus

2¹ Andin kéyin Nunning oghli Yeshua özi ikki jasusni Shittimgha ewetip: «Siler bérip, yurt bilen Yérixogha sepsélip béqinglar» dep éytti. Shuni dése, ular anda bérip, Rahab isimliq bir pahishining öyige kirip qondi. ² Lékin Yérixoning padishahigha: «Bu kéche birnechche kishi bu yurtni teptish qilghili beni-Israilning teripidin munda keldi» dep xewer bérildi. ³ U waqit Yérixoning padishahi özi Rahabqa: «Séning qéshinggha kélip, öyüngge kirgen kishilerni tapshurup bergin, chünki ular bolsa yurtni teptish qilghili keldi» dep éytquzdi. ⁴ Lékin xotun özi u ikki kishini élip, ularni yoshurup, andin jawab bérip: «Bu kishiler bolsa méning qéshimgha keldi, lékin men ularning ne yerdin ikenlikini bilmidim. ⁵ Emma qarangghuluq bésip, derwazini étidighan waqit kelgende bu kishiler chiqip ketti. Men bolsam, ularning ne yerge ketkinini bilmeymen. Ularni ittik qoghli sanglar, tutarsilermikin» dédi.

⁶ Lékin u özi ularni ögzige élip bérip, ögzining üstide dówilep qoyghan zighir paxallirining tégide yoshurup qoyghanidi. ⁷ U waqit ademler özi ularning keynidin Iordanning yoli bilen chiqip, kéchiklergiche qoghlighili turdi. Emma ularni qoghlighuchilar özi chiqip ketken haman sheherning derwazisi taqaldi.

⁸ Lékin musapir kishiler özi yatmasta, xotun ögzige ularning qéshigha chiqip, ⁹ ulargha éyttiki: «Men bolsam Xudawendining silerge bu yurtni bérip, silerning sewebinglardin qorqunch üstimizge chüshüp, yurtning hemme olturghuchiliri silerning jehetinglardin dehshet tartip turghinini bilimen. ¹⁰ Chünki biz bolsaq Xudawendining silerni Misirdin chiqqininglarda qizil déngizni qurutup, silerning Iordan deryasining u teripidiki amoriylarning ikki padishahi Sixon bilen Oggha néme qilip, qandaq yoqatqininglarni angliduq. ¹¹ Buni anglisAQ, köngüllirimiz érip kétip, silerge zit turghili héchkimning taqiti qalmidi. Chünki Tengringlar Xudawende bolsa yuqiriqi asman bilen töwenki yerning Tengrisidur. ¹² Emdi

men silerge merhemet qilghinim üçün, silermu méning atamning öyige merhemet qilip, buning toghrisida manga bir tayin belgini bérip, ¹³ ata bilen anamni, buraderlirim bilen hemshirilirimni, derweqe ularning her ne yarini tirik qoyup, bizni ölüm din qutquzidighininglarga Xudawende bilen manga qesem qilip béringlar» dédi.

¹⁴ Ademler özi uninggha: «Eger siler bu ishimizni dep bermisenglar, öz jénimizni siler üçün bérip, Xudawende bizge yurtni berse, sanga merhemet bilen sadaqetlik körsitimiz» dep éytti.

¹⁵ U waqit xotun ularni penjiridin bir arghamcha bilen chüshürüp qoydi. Chünki uning öyi sheharning sépilide bolup özi sépilning töpisi de olturaqliq idi. ¹⁶ U ulargha éyttiki: «Qoghlighuchilar özi silerge uchráp qalmisun dep, taghlargha chiqip, qoghlighuchilar yénip kelgüchilik anda üç künche turup, öz yolunglar bilen kétinglar. ¹⁷ Shuni dése, ademler uninggha éyttiki: «Sen bizge qildurghan qesemni ching tutimiz. ¹⁸ Lékin mana biz yurtqa kirsek, sen bizni chüshürüp qoyghan penjiride shu toq qizil shoynini sanggilitip qoyup, ata bilen anangni, buraderliring bilen atangning hemme xanidanini öyüngge yighip jem qilghin.

¹⁹ Eger birkim öyüngning ishikliridin tashqirigha chiqsa, biz gunahsiz bolup, uning qéni öz béshining üstige kelsun. Lékin eger bir kishining qoli öyüngning ichide turghanlarning birige tegse, uning qéni bizning béshimizgha kelsun.

²⁰ Buningdin bashqa eger sen ishimizni dep berseng, biz bolsaq sen bizge qildurghan qesemdin azad bolimiz» dédi. ²¹ Xotun özi déginginglardek bolsun dep, jawab bérip ularni ketkili qoysa, ular rawan boldi. Lékin u özi penjiride u toq qizil shoynini baghlap qoydi.

²² Bu teriqide ular kétip bérip, taghlargha chiqip, qoghlighuchilar yénip kelgüchilik anda üç kün toxtap qaldi. Emma qoghlighuchilar bolsa yollarning her yéride izdep ularni tapalmighanidi. ²³ Andin kéyin bu ikki kishi yénip, taghdin chüshüp deryadin ötüp Nunning oghli Yeshuaning qéshigha kélip, ularning özige weqe bolghanning hemmisini uninggha dep berdi. ²⁴ Dep bérip, ular Yeshuagha: «Xudawende pütün yurtni qolimizgha berdi. Yurtning hemme olturghuchilirimu bizning jehitimizdin dehshet tartip turidu» dédi.

Iordan deryasidin ötüsh

3¹ Ete seher Yeshua bilen beni-Israilning hemmisi Shittimdin chiqip, Iordan'gha kélip ötmeste anda qondi. ² Lékin üç kün ötüp bolghanda serdarlar özi leshkergahtin ötüp, xelqqe buyrup éyttiki: ³ «Siler Tengringlar Xudawendining ehde sanduqini közlep, Lawiy kahinlirining uni kötürginini körüwalghan haman turghan jayinglardin chiqip, uning keynidin egishinglar. ⁴ Lékin uning bilen

silerning otturanglarda ikki ming gezche uzun bolghan bir ariliq bolsun, chünki siler u yolni ilgiri barmighach qaysi yol bilen baridighininglarni bilmikinglar üçhün uninggha yéqinraq barmanglar» dédi.

⁵ Yeshua özi xelqçe: «Özünglarni muqeddes qilinglar, chünki ete Xudawende aranglarda möjiziler qilidu» dep éytti. ⁶ Andin kéyin Yeshua kahinlarga: «Ehde sanduqini élip, xelqning aldida chiqinglar» dep buyrusa, ular özi ehde sanduqini élip xelqning aldida mangdi. ⁷ Emma Xudawende Yeshuagha éyttiki: «Musa bilen bolghinimdek sen bilen bolidighinimni bilsun dep, men bu kün séni hemme Israilning közlidiride chong qilimen. ⁸ Emdi sen ehde sanduqini kötürgen kahinlarga buyrup: «Siler Iordanning suyining léwige yétip kelgende anda toxtap, Iordanning aldida turup turunglar» dégin».

⁹ Shuni dése, Yeshua beni-Israilgha: «Munda kélip, Tengringlar Xudawendining sözini anglanglar» dédi. ¹⁰ Andin kéyin Yeshua éyttiki: «Aranglarda bir tirik Tengri bolup, uning qanaaniylar, xittiyar, xiwwiyar, perizziylar, girgashiylar, amoriylar we yebusiylarni aldinglardin chiqarghini emdi bilisiler.

¹¹ Mana pütün yer yüzining Xudawendisining ehde sanduqi özi aldinglarda Iordan'gha bérip chüshidu. ¹² Emdi siler her qebilidin bir ademni hésab qilip, Israilning qebililiridin on ikki kishini ilghanglar. ¹³ Mana pütün yer yüzining Xudawendisining sanduqini kötürgen kahinlarning tapini Iordanning suyigha tegkende, uning bashtin ayagh teripige éqip turghan suyi özi toxtap qélip, topliship qalidu» dédi. ¹⁴ Emdi shundaq boldiki, xelq Iordandin ötmek üçhün chédirliridin köchüp chiqqinida ehde sanduqini kötürgen kahinlar xelqning aldida mangdi. ¹⁵ Méngip, ehde sanduqini kötürgenler Iordan'gha yétip kélip, ehde sanduqini kötürgen kahinlarning tapini orma waqtining hemme künliride öz kanarigha téship ketken Iordan suyining léwige tegse, ¹⁶ bashtin éqip kelgen su özi toxtap qélip, yiraqta Adam shehirining yénida, Zaritanning utturida topliship, tüzlengliktiki déngizggha, yeni shor déngizggha qarap aqidighan deryasi bolsa tamam késilip ketkech, xelq özi Yérixoning utturidin ötüp ketti. ¹⁷ Lékin Xudawendining sanduqini kötürgen kahinlar bolsa hemme Israil özi quruq yerdin ötkendek ötüp, hemme qowm pütün Iordandin ötüp bolghuchilik Iordanning otturisida quruq yerde toxtap turdi.

4¹ Qowmning hemmisi Iordandin tamamen ötüp bolghanda Xudawende özi Yeshuagha éyttiki: ² «Her qebilidin bir ademni hésab qilip, xelqning arisidin on ikki kishini ilghap, ³ ulargha: «Siler Iordanning otturisida kahinlarning putliri turghan jaydin on ikki tashni élip, özünglar bilen kötürüp bérip, bu kün kéche qonidighan jayinglarda qoyunglar» dégin» dédi.

⁴ U waqit Yeshua özi her qebilidin bir kishini hésab qilip beni-Israilning arisidin

ilghighan on ikki kishini qichqirdi. ⁵ Andin kéyin Yeshua ulargha éyttiki: «Siler Tengringlar Xudawendining ehde sanduqining aldida méngip, herbiringlar beni-Israilning qebililirining sanigha muwapiq birdin birdin tashni öshnenglarga kötüringlar. ⁶ Chünki bu bolsa aranglarda bir yadikar bolup, kélidighan künlerde ewladinglar: ‹ Bu tashlarning menisi néme iken?› dep sorisa, siler ulargha jawab bérip, ⁷ ‹ Xudawendining ehde sanduqi Iordandin ötkinide Iordanning suyi bolsa késilip, bu su özi Xudawendining ehde sanduqining aldida yérilip, ikkige bölündi. Buning üçhün bu tashlar özi beni-Israil üçhün ebedkiche bir yadikar qilindi› dep éytinglar» dédi. ⁸ U waqit beni-Israil özi Yeshua ulargha buyrughandek qilip, Xudawendining Yeshuagha qilghan emrige qarap beni-Israilning qebililirining sanigha muwapiq Iordanning otturisdin on ikki tashni élip, özi bilen kötürüp bérip, kéchisi qon'ghan jayda qoyup qoydi. ⁹ Buningdin bashqa Yeshua özi Iordanning otturida ehde sanduqini kötürgen kahinlarning putliri turghan jayda on ikki tashni tiklep qoydi. Bu tashlar bolsa bu kün'giche anda turmaqta.

¹⁰ Ehde sanduqini kötürgen kahinlar bolsa Musa özi ilgiri Yeshuagha buyrup: «Buni xelqge éytip bergeysen» dep éytqandek Xudawendining Yeshuagha bergen buyruqi beja keltürülgüchilik Iordanning otturida toxtap turghanidi. Emma qowm bolsa ittiklik bilen ötüp ketkenidi. ¹¹ Lékin hemme qowm tamamen ötüp bolghinida Xudawendining sanduqi bilen kahinlarmu xelqning köz aldida ötüp chiqti. ¹² Beni-Ruben, beni-Gad we Manassening yérim qebilisi bolsa Musaning ulargha buyrughinidek yaragh kötürüp, beni-Israilning aldida chiqti. ¹³ Shundaqki, u waqit qiriq mingche kishi jengge qorallinip, Xudawendining aldida jeng qilmaq üçhün Yérixoning chöl tüzlengliklirige chiqqanidi. ¹⁴ U künde Xudawende özi Yeshuani hemme Israilning közlidiride chong qilghach, uning pütün ömrinde ular Musadin qorqqandek uningdinmu qorqatti.

¹⁵ Xudawende bolsa Yeshuagha sözlep: ¹⁶ «Ehde sanduqini kötürgen kahinlarga: ‹ Iordandin chiqsun› dep buyrughin» dédi. ¹⁷ Yeshua özi kahinlarga: «Iordandin chiqinglar» dep buyrusa, ¹⁸ Xudawendining ehde sanduqini kötürgen kahinlar özi Iordanning otturisdin chiqip kélip, putliri quruqluqqa tegken haman Iordanning suyi yene öz jayigha kélip, awwalqidek hemme kanarigha téship aqqili turghanidi. ¹⁹ Xelq bolsa awwalqi aying oninchi küni Iordandin chiqip, Yérixo yurtining sherq chégrisidiki Gilgalgha kélip chédir tikkinide,

²⁰ Yeshua özi qopup, ularning Iordandin alghach kelgen on ikki téshi élip, Gilgaldá tiklep qoyup, ²¹ beni-Israilgha éyttiki: «Kélidighan waqitlarda baliliringlar öz atiliridin: ‹ Bu tashlarning menisi néme iken?› dep sorisa, ²² siler baliliringlarga bayan qilip, Israil bolsa quruq-quruq bilen Iordandin ötüp chiqqanidi emesmu?› dep éytinglar. ²³ Chünki Tengringlar Xudawende özi bizni ötüp ketsun dep, aldimizda qizil déngizning suyini qurutup bergendek, Tengringlar Xudawende silerni ötelsun dep, aldinglardin Iordanning suyini qurutup bérip, ²⁴ yer yüzidiki

hemme qowm Xudawendining qoli qandaq küchlük ikenlikini bilip, özünqlar Tengringlar Xudawendidin hemishe qorqmiqinglar üçhün shundaq qildi» dédi.

Gilgaldá hemme erkeq kishiler xetne qilinidu

5¹ Emma Iordanning gherb teripidiki amoriylarning hemme padishahliri bilen déngizning boyidiki qanaaniylarning hemme padishahliri bolsa Xudawendining bizni ötelsun dep, beni-Israilning aldidin Iordanning suyini qandaq qurutup berginini anglighanda köngülliri érip kétip, beni-Israilning sewebidin ularning héch ehwali qalmidi. ² U waqit Xudawende Yeshuagha söz qilip: «Sen tashtin pichaqlar étip, beni-Israil ikkinchi mertuwe xetne qilghin» dédi. ³ Shuni dése, Yeshua tashtin pichaqlar étip, beni-Israilni xetnilik étining jayidin xetne qildi. ⁴ Yeshuaning ularni xetne qilghan sewebi shu idiki, Misirdin chiqip jengge yarighudek bolghan hemme erkeq kishiler bolsa Misirdin chiqqandin kéyin yolda kétip bérip, chölde ölöp ketkenidi. ⁵ Chünki qowmning Misirdin chiqqanlirining hemmisi xetne qilin'ghan bolsimu, qowm özi Misirdin chiqip bolup yolda yürüp chölde bolghan waqitta ularning arisida tughulghanlarning hemmisi xetnisiz bolghanidi. ⁶ Beni-Israil qiriq yil chölde yürüp Xudawendining awazigha qulaq salmighach, qowmning Misirdin chiqip jengge yarighudek bolghan hemme er kishiliri u waqit ichide yoq bolup ketkenidi. Chünki Xudawende özi: «Ular men ata-bowilirigha qesem bilen wede qilip özi süt bilen hesel aqidighan yurtqa kirmisun» dep Xudawende qesem qilghanidi. ⁷ Lékin ularning ornida qopqan baliliri bolsa yolda xetne qilinmay, xetnilik éti bolghach Yeshua özi ularni xetne qildi. ⁸ Qowmning hemmisi xetne qilinip bolup, saqiyip bolghuchilik chédirgahta toxtap qaldi. ⁹ U waqit Xudawende özi Yeshuagha: «Bu kün men silerdin Misirning deshnimini yumilitiwettim» dep éytti. Uning üçhün u jayning özige Gilgal dep at qoyulup, bu kün'giche shundaq atalmaqta.

Gilgaldiki Pasxa héyti — Mannaning chüshüshi toxtap qélishi

¹⁰ Beni-Israil Gilgaldá chédir tikip turghan waqitta ular Yérixoning chöl tüzlenglikliride ayning on tötinchi künining axshimi Pasxa héytini tutup, ¹¹ Pasxa héytining etisi yurtning ashliqidin étilgen pétir nanni yep, u künde qomachmu qorup yédi. ¹² Ular emdi yurtning ashliqidin yégech etisi mannaning chüshüshi toxtap qaldi, shundaqki, beni-Israil u waqittin tartip manna tapalmidi. U yil ichide ular Qanaan yurtining hosulidin yédi.

Yeshuaning Xudawendinging qoshunlirining serdari körüshi

¹³ Weqe boldiki Yeshua özi Yérixoning yénida turup, közlirini échip qarisa, mana uning aldida sughurulghan qilichni tutup turghan bir kishi turidu. U waqit Yeshua uning qéshigha bérip uningdin: «Sen bolsang biz tereplik kishimu yaki düshmenlirimizge terepdar bolghan kishimu?» dep soridi. ¹⁴ U jawab bérip: «Yaq undaq emes, belki men héli Xudawendinging qoshunlirining üstige serdar bolup kelgen bir kishidurmen» dédi. Shuni dése, Yeshua özi yüz töwen yerge yiqilip sejde qilip: «Ey xojam, öz qulunggha néme dégili xalaysen?» dep soridi. ¹⁵ Xudawendinging qoshunining serdari özi Yeshuagha sözlep: «Sen putungdin choruqliringni chiqarghin, chünki turghan yéring özi bir muqeddes jaydur» dése, Yeshua shundaq qildi.

Yérixo shehirining sépilliri yiqilip chüshidu

6¹ Yérixoning sépilliri bolsa beni-Israilning sewebidin étilip, héch kishi kirip chiqalmighudek taqalghanidi. ² Lékin Xudawende özi Yeshuagha éyttiki: «Mana men Yérixoni padishahi bilen palwan jeng kishilerge qoshup sanga berdim. ³ Emdi siler jengge qanche yarighudek kishiler bolsanglar, sheherning chörisige méngip, birdin-birdin alte kün sheherning etrapida shundaq aylinip yürünglar. ⁴ Aylinip yürsenglar, yette kahin özi ehde sanduqining aldida yürüp, qochqar münggüzidin étilgen yette kanayni kötürsun, lékin yettinchi künde sheherni yette mertiwé aylan'ghaysiler. Kahinlar bolsa kanaylarni chalsunlar. ⁵ Emma qochqar münggüzidin étilgen kanaydin awaz sozulup chiqirilip, kanayning ünini anglisanglar, hemme qowm qattiq nere tartsun. Buning bilen sheherning sépilliri tégidin yiqilip chüshüp, xelq bolsa üstidin ötüp, herbir kishi özi uttur kiriwalidu» dédi. ⁶ U waqit Nunning oghli Yeshua özi kahinlarni qichqirip ulargha: «Siler ehde sanduqini élip, yette kahin özi qochqar münggüzidin étilgen yette kanayni Xudawendinging ehde sanduqining aldida kötürsun» dep éytip, ⁷ qowmning özi: «Chiqip, sheherning etrapida aylinip yürüp, yaraghliq bolghan kishiler özi Xudawendinging ehde sanduqining aldida mangsun» dédi. ⁸ Yeshua özi shuni qowmgha buyrughandin kéyin, qochqar münggüzidin étilgen yette kanayni kötürüp, Xudawendinging aldida mangidighan yette kahin mangghili turup, kanay chélip Xudawendinging ehde sanduqi bolsa ularning keynidin méngip, ⁹ yaraghliq kishiler kanay chalidighan kahinlarning aldida yürüp, kanaylar chélinip tursa, qalghan qoshun özi axirda yürüp, Xudawendinging ehde sanduqining arqisidin mangdi.

¹⁰ Yeshua özi qowmgha buyrup: «Siler bolsanglar tovlamay, xahi ününglarni anglatmay, xahi aghzinglardin bir söz chiqarmanglar. Lékin qachan men silerge: «Nere tartinglar» désem, nere tartinglar» dep éytqanidi. ¹¹ Bu teriqide u özi Xudawendining ehde sanduqini bir mertive sheherning chörisini aylandurup bolup, chédirgahqa kirip kéchisi anda qondi. ¹² Etisi seher Yeshua özi qopup, kahinlar bolsa Xudawendining ehde sanduqini kütürüp, ¹³ qochqar münggüzidin étilgen yette kanayni yette kahin kütürüp, Xudawendining ehde sanduqining aldida chélip méngip yaraghliq kishiler bolsa ularning aldida yürüp kanay chélinip tursa, qalghan qoshun axirda yürüp Xudawendining ehde sanduqining arqisidin mangdi. ¹⁴ Ikkinchi künimu ular sheherning chörisini bir mertive aylinip yürüp, yene chédirgahqa yénip keldi. Ular bolsa yette kün'giche shundaq qilip turdi. ¹⁵ Emma yettinchi küni ular tang seherde qopup, oxshash teriqide sheherning chörisini yette mertive aylandi. Yalghuz u künning özide ular sheherning chörisini yette mertive aylandi. ¹⁶ Kahinlarning özi yettinchi mertivide kanay chalghinida Yeshua qowmgha éyttiki: «Emdi nere tartinglar, chünki Xudawende özi silerge sheherni berdi. ¹⁷ Emma sheher özi bilen pütün barliqi Xudawendining xatirisi üçhün haram qilinip kétip, yalghuz Rahab pahishe bilen uning öyide bar bolghanlarning hemmisi qutulup qalsun, chünki u bolsa biz ewetken elchilirimizni yoshurup qoydi emesmu? ¹⁸ Lékin siler haram qilin'ghan nersilerdin özünglarni yighinglar, bolmisa haram qilin'ghan nersilerni almiqinglar bilen beni-Israilning chédirgahini lenetke tutup bérip, uni ghemge salisiler. ¹⁹ Emma hemme altun, kümüşh bilen mis yaki tömürdin bolghan nersiler bolsa Xudawende üçhün muqeddes qilinip, Xudawendining xezinisige kirgüzülsun» dédi. ²⁰ U waqit xelq özi nere tartip, kahinlar bolsa kanay chélip, xelq kanayning awazini anglighinida qattiq nere tartsa, sépiller özi tégidin yiqilip chüshüp, xelq üstidin ötüp, herbir kishi özi utturidin kiriwélip, sheherni igilep, ²¹ sheher ichidiki pütün barliqini yoqitip, xahi er, xahi xotun bolsun, xahi yash, xahi qéri bolsun, xahi uy xahi qoy, éshek bolsun hemmisini qilich bisi bilen urup öltürdi. ²² Lékin Yeshua özi yurtqa jasusluq qilghili kelgen ikki kishige sözlep: «Siler bolsanglar u pahishe xotunning öyige kirip, uning özige qilip bergen qesimnglarga muwapiq u xotun bilen pütün barliqini andin chiqirip kélinglar» dédi. ²³ Shuni dése, jasus bolghan ikki yash kishi kirip, Rahabni ata-anisi bilen buraderlirige qoshup, pütün barliqi bilen hemme uruq tughqanlirini chiqiriwélip kélip, Israilning chédirgahining sirtida olturghuzup qoydi. ²⁴ Ular sheherning özi bilen ichidiki pütün barliqigha ot yéqiwétip, yalghuz altun-kümüşh bilen mis-tömürdin bolghan nersilerni yighip, Xudawendining beytining xezinisige kirgüzüp qoydi. ²⁵ Lékin Rahab pahishe bolsa ular özi jasusluq qilsun dep, Yérixogha ewetilgen elchilerni yoshurup qoyghini üçhün Yeshua uni atisining xanidani bilen pütün barliqigha qoshup

tirik qoygach, u özi bu kün'giche beni-Israil arisida olturmaqta ²⁶ U vaqit Yeshua özi xelqge qesem béríp éyttiki: «Kimki qopup, bu Yérixo sheherni yene yasisa, Xudawending aldida melun bolup, uning ulini salghanda tunji oghlidin ayrilip kétip, uning derwazisini ornashuridighan chaghda uning kichik oghlini yittürsun» dédi. ²⁷ Emma Xudawende özi Yeshua bilen bolghini üçün, u pütün yurt ichide danglan'ghanidi.

Akanning gunah qilip Israil üstige apet chüshürüshi

7¹ Lékin beni-Israil bolsa haram qilin'ghan nersilerdin élip, biwapaliq qildi. Chünki Yehudaning qebilisidin bolghan Akan ben-Karmi ben-Zabdi ben-Zérah özi haram qilin'ghan nersilerdin éliwalghanidi. Buning üçün Xudawending ghezipi beni-Israilgha tutashti.

² Yeshua bolsa Yérixodin Beytelning sherq teripidiki Beyt-Awening yénida bolghan Haygha birnechche kishilerni ewetip ulargha: «Anda chiqip, yurttá jasusluq qilinglar» dep éytti. Shuni dése, u kishiler chiqip, Hayda jasusluq qilghili turdi. ³ Andin Yeshuagha yénip kélip, uning özige: «Hemme xelq özi anda chiqqili lazim kelmeydu. Eger ikki üç mingche kishi chiqsa, Hayni igiliwalaydu. Uning olturghuchiliri az bolghach, hemme xelqni aware qilip u yerge ewetmigin» dep éytti. ⁴ U vaqit xelqtin üç mingche kishi anda chiqti. Lékin bular Hayning ademliridin qéchip kétishti. ⁵ Hayning ademliri ulardin ottuz altiche kishini urup, qalghanlirini derwazining sirtidin Shébarimghiche qoghlap, andaki dawanda ularni urup meghlup qilsa, xelqning köngli érip sudek bolup qaldi.

⁶ U vaqit Yeshua bilen Israilning aqsaqalliri éginlirini yirtip, Xudawending sanduqining aldida yüz töwen yerge yiqilip, anda axshamghiche yétip bashlirigha topa chachatti. ⁷ Yeshua özi éyttiki: «Ah ey Reb Xudawende, sen bizni amoriylarning qoligha tapshurup halak qilmaq üçün bu qowmni Iordandin bu teripige némishqa ötküzdüng? Kashki biz razi bolup Iordanning u teripide turghan bolsaq idi. ⁸ Ey Xudawende emdi Israil özi düshmenliridin qéchip ketse, men néme deymen. ⁹ Qanaaniylar bilen yurtning qalghan olturghuchiliri özi buni anglisa, bizni qorshap qamap, yer yüzidin ismimizni öchürüwétidu. Undaq bolsa, öz ulugh ismingning shan-sheripi qandaq saqliyalaysen?» dédi.

¹⁰ Lékin Xudawende özi Yeshuagha jawab béríp: «Ornungdin qopqin, némishqa düm yatisen? ¹¹ Israiliylar özi gunah qilip, men ulargha tapilighan ehдини sundurup haram qilin'ghan nersilerdin élip oghriliq qilip, aldanchiliq qilip uni öz mallirining arisigha tiqip qoyghan. ¹² Buning üçün beni-Israil düshmenlirining aldida toxtiyalmay, özi melun bolghach düshmenliridin qéchip arqisigha yénip kétidu. Eger siler haram qilin'ghan nersilerni otturanglardin tamamen

yoq qilmisanglar, mundin kéyin men siler bilen bolmaymen. ¹³ Emdi qopup, qowmni muqeddes qilib ulargha sözlep: « Etigiche özünglarni pakiz qilinglar, chünki Israilning Tengrisi Xudawende mundaq éytiduki: «Ey Israil sende haram qilin'ghan nerse qalsa, bu haram nersini otturangdin chiqiriwetmigüchilik düshmenliringning aldida toxtiyalmaysen. ¹⁴ Ete siler qebilidin qebilige chiqip hazir bolup, Xudawende özi chekni tegküzgen qebilining nesilliri birdin-birdin hazir bolup, Xudawende özi chekni tegküzgen nesilning xanidanliri birdin-birdin hazir bolup, Xudawende özi chekni tegküzgen xanidanning ademliri birdin-birdin hazir bolsun. ¹⁵ Kimki haram qilin'ghan nersini alghan bolsa, Xudawendinging ehdisini sundurup, Israilning ichide hamaqetlik qilghini üçün özi bilen pütün barliqi otta köydürülsun» deydu» dep éytqin» dédi.

¹⁶ Ete seher Yeshua özi Israilni keltürüp, qebililiringlirini birdin-birdin hazir qilsa, chek özi Yehudaning qebilisige chiqti. ¹⁷ U özi Yehudaning nesillirini hazir qilsa, chek özi zérahylarning neslige chiqti. Andin zérahylarning neslini kishidin kishige hazir qilsa, chek özi Zabdigha chiqti. ¹⁸ Emma uning xanidanini kishidin kishige hazir qilsa, chek özi Yehudaning qebilisidin bolghan Akan ben-Karmi ben-Zabdi ben-Zérahqa tegdi.

¹⁹ U waqit Yeshua özi Akan'gha: «Ey oghlum, Israilning Tengrisi Xudawendige shan-sherep béríp, uning izziti üçün qilghiningni iqrar qilip mendin héchnémini yoshurmighin» dep éytti. ²⁰ Akan özi Yeshuagha jawab béríp éyttiki: «Rast iken. Men bolsam Israilning Tengrisi Xudawendige gunah qilip, undaq-mundaq qilip, ²¹ oljining arisida Shinardin bolghan qimmet baha bir ton bilen ikki yüz shéqel kümüş, wezni ellik shéqel bolghan bir taxta altunni körüp buni xalap aldim. Mana bu nersiler bolsa chédirimning otturisida, yer ichide yoshurulup, kümüş özi tégide turidu. ²² Shuni dése, Yeshua birnechche kishini teptish qilmaq üçün anda ewetti. Ular bolsa ittik chédirgha béríp, uning özide bu nersilerni yoshuruqluq körüp, kümüşni tégide tépip, ²³ bu nersilerni chédirdin élip, Yeshuaning qéshigha keltürdi. Keltürse, beni-Israilning jamaiti bu nersilerning özini Xudawendinging aldida qoyup qoydi.

²⁴ Andin Yeshua özi bilen Israilning jamaiti qopup, Zérahning oghli Akan bilen kümüşni, tonning özi bilen altun taxtini, uning oghulliri bilen qizlirini, uy bilen éshek qoylirini, chédiri bilen pütün barliqini élip, Akor wadisigha keltürdi. ²⁵ U waqit Yeshua söz qilip: «Sen némişqa üstimizge bala keltürdüng? Mana bu kün Xudawende séning üstüngge bala keltüridu» dédi. Andin kéyin Israilning jamaiti uni chalma-késeq qilip ularni otta köydürüp, üstige tash tashlap, ²⁶ bu kün'giche qalghan nurghun tash chalmini uning üstige dówilep qoydi. Buning bilen Xudawende öz qehr otidin yandi. U waqit tartip, u jayning özige Akor wadisi dep at qoyulup, bu kün'giche shundaq atalmaqta.

Hay shehirining üstidin ghelibe qilish

8¹ Xudawende Yeshuagha éyttiki: «Sen héch qorqup titrimey, özüng bilen jeng kishilerni élip, qopup bérip Haygha qarshi chiqqin. Mana men Hayning padishahini öz xelqi bilen qétip, shehirini yurti bilen qoshup, séning qolunggha tapshurdum. ² Sen bolsang Yérixo bilen uning padishahigha qilghiningdin Hay bilen uning padishahigha qilisen. Herqandaq bolsa, siler andin alghan olja bilen charwa malni gheniyettek saqlighaysiler. Emdi sen sheherge qarshi uning keyni teripide maraqchi qoyghin».

³ Shuni dése, Yeshua bilen hemme jeng kishiliri qopup, Haygha qarshi chiqti. Emma Yeshua özi ottuz ming batur palwanlarni ilghap, ularni kéchisi ewetip,

⁴ ulargha buyrup éyttiki: «Siler agah bolup, sheherdin bek néri ketmey, sheherning keynide maraqta olturup, hemmenglar teyyar turunglar. ⁵ Men bolsam, özüm bilen qalghan hemme kishilerni élip, sheherge yéqin barghinimda ular baldurqidek aldimizgha chiqip kelse, biz ularning aldidin qéchip kétimiz.

⁶ Ular bizning keynimizdin qoghlap chiqsa, biz ularni sheherdin yiraq élip kétimiz. Ular bolsa bizni ‹ Baldurqidek aldimizdin qéchip ketti› dep xiyal qilghach, biz ularning aldida qéchip bérimiz. ⁷ U waqit siler marap olturghan jayinglardin qopup chiqip, Tengringlar Xudawende bu sheherni silerning qolunglarga bergech uni igilenglar. ⁸ Sheherning özini igiliwalghininglarda Xudawendining buyruqigha muwapiq qilip, méning hökümümge qarap uninggha ot yéqiwétinglar» dep jékilep,

⁹ Yeshua ularni ewetse, ular bérip Beytel bilen Hayning otturisida Hayning gherb teripide maraqta olturdi. Lékin Yeshua özi u kéchisi xelqning arisida qaldi.

¹⁰ Etisi seher Yeshua qopup, xelqni körektin ötküzüp, Israilning aqsaqallirini élip, xelqning aldida méngip Haygha qarshi chiqti. ¹¹ Uning bilen bolghan hemme jeng kishilirimu uning bilen chiqip, sheherning utturigha yétip yéqin bérip, Hayning shimal teripige chüshüp, chédir tikti. Ular chüshken jay bilen Hayning otturisida bir wadi bar idi. ¹² Lékin u özi besh mingche adem élip bérip, Beytel bilen Hayning otturisida sheherning gherb teripide maraqta olturghuzup qoydi.

¹³ Xelqni jaylap, sheherning shimal teripidiki qoshunlar bilen gherb teripide maraqta olturghanlarni tizip bolghandin kéyin, Yeshua özi kéchisi wadining otturisigha berdi.

¹⁴ Emma Hayning padishahi shuni körginide ular aldirap kétip, seher qopup, Israilgha qarshi soqushmaq üçün sheherning ademleri tayin waqitta tüzlenglikke chiqti, chünki padishah bolsa sheherning keynidiki maraqta olturghanlardin xewer tapmighanidi. ¹⁵ Lékin Yeshua özi bilen Israilning hemmisi bolsa özini ulardin meghlup qilin'ghandek körsitip, chöl teripige qachqili tursa, ¹⁶ sheherde bar xelqning hemmisi ularni qoghli sun dep qichqirildi. Ular kélip, Yeshuani

qoghlaymiz dep, sheherdin néri chiqip ketti. ¹⁷ Shundaqki, Hay bilen Beytelning ichide Israilni qoghlighili chiqmighan héch er kishi qalmay, sheherni ochuq qoyup, hemmisi Israilni qoghlap chiqip ketti.

¹⁸ U waqit Xudawende Yeshuagha: «Qolungdiki neyzini Haygha qarshi uzatqin, chünki men bolsam uni séning qolunggha berdim» dése, Yeshua özi qolidiki neyzini sheherge qarshi uzatti. ¹⁹ U özi qolidiki neyzini uzatqan haman maraqa olturghanlar jayidin chiqip yügürüp kélip, sheherge kiriwélip uni igilep derhal ot yéqip köydürüwetti. ²⁰ Emma Hayning ademliri burulup qarisa, sheherdin asman'gha örlewatqan tütün chiqqinini körüp, xahi u terepke, xahi bu terepke qachalmay, chöl terepke qachqanlar bolsimu, qoghlighuchilargha uchrup qaldi.

²¹ Chünki Yeshua bilen Israilning hemmisi maraqchilarning özi sheherni élip bolup, asman'gha tütün chiqip turghini körgende yénip kélip, Hayning ademlirini öltürgili turdi. ²² Bashqilarmu sheherdin ulargha qarshi chiqsa, ularning ikki teripide bolghan israiliylarning otturisida chüshüp qélip, israiliylar ularning héchbirini qoymay qachurmay öltürüwetti. ²³ Lékin ular Hayning padishahini tirik tutup, Yeshuaning qéshigha élip bardı.

²⁴ Israil özi Hayning hemme olturghuchilirini qoghlap bérıp, sehra bilen chölde öltürüp hemmisini qilich bisi bilen yoqitıp bolghandin kéyin, Israilning hemmisi Haygha yénip kélip, andakilerni qilich bisi bilen urdi. ²⁵ Shundaqki, u künde öltürülgenler bolsa er xotun qoshulup, Hay xelqining hemmisining sani on ikki minggha yetkenidi. ²⁶ Yeshua bolsa Hayning hemme olturghuchiliri yoqitilmighuchilik qolidiki shiltap turghan neyzisini yighmighanidi. ²⁷ Lékin israiliylar bolsa Xudawendining Yeshuagha buyrughinigha muwapiq özi üçün yalghuz sheherning charwa méli bilen gheniyemet mélini oljigha aldi.

²⁸ Andin kéyin Yeshua özi Hayni köydürüp, ebedkiche bir döwige aylundurup, bu kün'giche uni weyran qiliwetti. ²⁹ Hayning padishahi bolsa uning özini u bir yaghachqa asturup, uni anda axshamghiche ésiqliq qoydi. Lékin kün patqanda ular Yeshuaning buyruqi bilen uning ölükini yaghachtin chüshürüp, uni derwazisining aldida tashlap, üstige bu kün'giche qalghan tola tash chalmini dówilep qoydi.

Ébal téghidiki qurban'gah we qanun kitabini oqup bérish

³⁰ Andin kéyin Yeshua özi Ébal téghida Israilning Tengrisi Xudawendige bir qurban'gahni yasap, ³¹ buni Xudawendining bendisi Musa özi beni-Israilgha buyrughinigha muwapiq rastlap, Musaning qanun kitabida pütülgendek qildi. U qurban'gah özi héchbir kishi tömür eswab tegküzmigen pütün tashlardan yasalghanidi. Uning üstide ular özi Xudawendige köydüridighan qurbanliq ötküzüp, shükür qurbanliqi boghuzlap turdi. ³² Yeshua uning tashlirining

özige Musa beni-Israilning aldida pütken qanunidin bir nemune yézip qoydi. ³³ Israilning jamaiti bilen aqsaqalliri, serdarliri bilen hakimliri, xahi musapirlar bolsun, xahi ularning arisida turghanlar bolsun, hemmisi qurban'gahning ikki teripide turup, Xudawendining ehde sanduqini kötüridighan kahinlarning teripige qarap Xudawendining bendisi Musa ilgiri beni-Israilning mubareklinishi toghrisida buyrughandek qowmning bir yérimi Gerizim téghigha yene bir yérimi Ébal téghigha qarap turdi. ³⁴ Andin kéyin u özi qanun kitabida pütülgenning hemmisige muwapiq qanunning hemme sözliri bilen beriket we lenetni oqup berdi. ³⁵ Derweqe Yeshua özi Musa buyrughinidin héchnémimini qoymay, hemmisini Israilning pütün jamaiti bilen xotun-bala we ularning arisida olturghan musapirlargha oqup berdi.

Gibiyonlarning gollishi

9¹ Lékin Iordanning gherb teripide olturup tagh bilen peste, kanaridiki pütün yurtida chong déngizdin tartip Liwan'ghiche olturidighan padishahlar özi bolghan weqeni anglap, xittiylar, amoriylar, qanaaniylar, perizziylar, xiwwiylar we yebusiylar buningdin xewer tapqanda, ² hemmisi bir bolup Yeshua bilen Israilgha qarshi jeng qilghili ittapaqlashti. ³ Emma Gibiyonning olturghuchiliri bolsa Yeshuaning Yérixo bilen Haygha néme qilghinini anglighanda, ⁴ ular hiyle qilip bérip, özini elchilerning süritide körsitip, yirtiq xurjun bilen sharabning yirtiq yamaq tulumlirini ésheklerde artip, ⁵ putlirigha yamaq chüshken kona choruqlarni kiyip, jondaq chapanlirini öshnisige yépip, quruq uwilip ketken nanlarni ozuq talqan qilip,

⁶ Gilgaldiki chédirgahqa Yeshuaning qéshigha bérip, uning bilen Israilning ademlirige: «Biz bolsaq yiraq yurttin kelduq. Emdi biz bilen ehde baghlishinglar» dédi. ⁷ Lékin Israilning ademliri xiwwiylargha jawab bérip: «Siler bolsanglar bizning arimizda olturaqliqmikin? Undaq bolsa, siler bilen qandaq ehde baghliyalaymiz» dep éytti. ⁸ Ular Yeshuagha: «Biz bolsaq sanga xizmetkar bolimiz» dédi. Yeshua ulardin: «Siler kim bolup, ne yerdin keldinglar?» dep soridi. ⁹ Ular uninggha jawab berdiki: «Séning xizmetkarliring bolsa Tengring Xudawendining ismi üçün tola yiraq yurttin keldi. Chünki biz uning xewirini anglap, Misirda qilghan hemmisini ishitip, ¹⁰ Iordanning u teripidiki amoriylarning ikki padishahi, yeni Xéshbonning padishahi Sixon bilen Ashtarotta olturup Bashanning padishahi bolghan Oggha néme qilghini ishittuq. ¹¹ Uning üçün aqsaqallirimiz bilen yurtimizning hemme olturghuchiliri bizge: < Seper üçün qolunglarga ozuq talqan élip, ularning qéshigha bérip ulargha: «Biz bolsaq silerge xizmetkar bolimiz». Uning üçün emdi biz bilen ehde

baghlishinglar» dep éytmaq üçün bizni ewetti. ¹² Biz silerning qéshinglarga kelmek üçün öyimizdin chiqqan künde öz yolluqimiz üçün issiq nan alghan iduq, mana emdi bu nanlar qurup qélip uwilip ketken. ¹³ Sharabning bu tulumliri bolsa sharab toshurghinimizda yéngi idi, mana emdi yirtilip ketti. Biz kiygen bu chapan-choruqlirimiz öz seperning uzunluqidin konirip qaldi» dédi. ¹⁴ Shuni dése, ademler Xudawendidin sorimay, ularning ozuq talqinidin az-maz aldi. ¹⁵ Yeshua bolsa ular bilen sülhi tüzüp, ularni tirik qoyushqa ehde baghlap, jamaet serdarliri özi ulargha qesem qilip berdi.

¹⁶ Ular ehde baghliship, üç kündin kéyin bu xelqning heqemsayiliridin bolup, ularning arisida olturaqliq ikenliki ulargha melum bolup qaldi. ¹⁷ U waqit beni-Israil özi qopup méngip, üçinchi künde ularning sheherlirige yétip keldi. Gibiyon bilen Kéfira, Beerot bilen Qiryat-Yéarim bolsa ularning sheherliri idi. ¹⁸ Lékin jamaetning serdarliri ilgiri ulargha Israilning Tengrisi Xudawende bilen qesem qilip bérip salghach, beni-Israil ularni öltürmidi. Buning üçün jamaetning hemmisi serdarlarning üstige ghotuldashqili turdi. ¹⁹ U waqit serdarlarning hemmisi jamaetke sözlep: «Biz bolsaq ulargha Israilning Tengrisi Xudawende bilen qesem qilip bergech, ulargha qol tegküzelmeymiz. ²⁰ Belki biz ulargha qilip bergen qesemning sewebidin üstimizge ghezep kélip qalmisun dep, ularni tirik qoyup qoyimiz» dédi. ²¹ Andin kéyin serdarlar özi ademlirige: «Ular ni tirik qoyunglar, lékin hemme jamaet üçün otun yérip, su toshuydighan kishiler bolsun» dédi. Shundaq dése, serdarlarning déginidek qilindi.

²² U waqit Yeshua özi ularni qichqirip, ulargha söz qilip: «Siler özünglar arimizda olturaqliq bolup turup, biz yiraqtin kelduq» dep némishqa bizni gollidinglar? ²³ Buning üçün siler emdi lenetke giriptar bolup, aranglarda Tengrimning beytide otun yérip su toshuridighan ishni qilmaydighan kishi qalmaydu» dédi. ²⁴ Ular Yeshuagha jawab bérip éyttiki: «Tengring Xudawendining öz bendisi Musagha: «Hemme yurt ni sanga bérip, bu yurtning olturghuchilirini aldingdin yoqitimen» dégen xewiri öz qulliringgha melum bolup qalghini üçün öz jénimizdin endishe qilip, bu ishni qilip salduq. ²⁵ Emdi biz qolunggha chüshkendin kéyin, bizge némini yaxshi layiq körseng, shuni qilghin» dédi. ²⁶ U waqit u özi bularni mundaq qilip, ularni öltürmisun dep, beni-Israilning qolidin qutquzdi. ²⁷ Lékin u künde Yeshua özi: «Ular ni teyinlen'gen jayda jamaet bilen Xudawendining qurban'gahi üçün otun yérip, su chüshürsun» dep toxtatqini üçün ular bu kün'giche shundaq bolup qalghan.

Gibiyondiki jen'g

10¹ Emma Yérusalémning padishahi Adoni-Zadiq özi Yeshuaning Hayni igilep yoqitip, Yérixo bilen uning padishahigha qilghinidek Hay bilen uning padishahigha qilghinini anglap: «Gibiyonning olturghuchiliri özi Israil bilen sülhi tüzüp, ularning arisida olturuwatidu» dep ishikende, ² u özi bilen xelqi tola qorqti, chünki Gibiyon bolsa Haydin chong sheher bolup, paytext sheherlirining birige oxshap, uning hemme ademliri tola palwan idi. ³ Uning üçün Yérusalémning padishahi Adoni-Zadiq özi Xébronning padishahi Hoham bilen Yarmutning padishahi Piramgha, Lakishning padishahi Yafiya bilen Églonning padishahi Débirgha xewer ewetip, ⁴ «Munda qéshimgha kélip, gibiyoniylarni urmiqimiz üçün manga medet béringlar, chünki ular bolsa Yeshua bilen sülhi tüzüp, beni-Israil bilen birliship qaldi emesmu?» dep éytquzdi. ⁵ U waqit amoriylarning besh padishahliri, yeni Yérusalémning padishahi, Xébronning padishahi, Yarmutning padishahi we Églonning padishahi öz hemme qoshunlirini élip chiqip, Gibiyonni qorshap, uninggha hujum qildi. ⁶ U waqit gibiyoniylar özi Gilgaldiki chédirgahqa Yeshuaning qéshigha kishi ewetip: «Sen bolsang öz qulliringdin qolungni tartmay, derhal qéshimizgha kélip, yardem bérip bizni qutquzghin, chünki taghlarda olturaqliq amoriylarning padishahliri bolsa bizge qarshi jughlishiti» dep éytquzdi. ⁷ Buni anglap, Yeshua özi hemme jeng ademliri bilen hemme batur palwan ademlirini élip, Gilgaldin rawan bolup chiqti. ⁸ Emma Xudawende özi Yeshuagha söz qilip: «Ulardin qorqmighin, chünki men ularni séning qolunggha berdim. Ularning héchbiri sanga zit turalmaydu» dédi. ⁹ Yeshua bolsa Gilgaldin chiqip pütün kéche yol méngip, tuyuqsiz ularning üstige chüshüp qaldi. ¹⁰ Emma Xudawende özi beni-Israilning köz aldida ularning arisigha undaq parakendilik saldiki, bular ularni Gibiyonda qattiq meghlup qilip, Beyt-Xoron chiqidighan yolda ularni qoghlap, Azéqa bilen Maqqédaghiche ularni urup sürüp bard. ¹¹ Ular beni-Israildin qéchip, Beyt-Xorondin chüshidighan dawan'gha yetkende Xudawende özi asmandin ularning üstige Azéqagha yetküche chong-chong tashlar yaghdurghach, ular ölüp kétép, möldür tash bilen öltürülgenlerning sani bolsa beni-Israilning qilichi bilen öltürülgenlerningkidin chongraq idi. ¹² Xudawende amoriylarni beni-Israilning qoligha bergen künide Yeshua Israilning aldida Xudawendige söz qilip: «Ey kün, sen bolsang Gibiyonning üstide saqlap turghin. Ey ay, sen özüng Ayalon wadisida toxtap turghin» dédi. ¹³ Shuni dése, xelq özi düshmenliridin intiqam élip bolghuchilik kün özi saqlap turup, ay bolsa toxtap turdi. Bu weqe özi Yasherning kitabida pütülgen emesmu? Kün bolsa pütün kün'giche asmanning otturisida toxtap turup, olturup ketkili aldirimidi. ¹⁴ Xahi buning ilgiri, xahi mundin kéyin u künde héchbir kün bolmighandur.

Chünki Xudawende u künde bir ademning sözige unap, özi Israil teripidin jeng qildi. ¹⁵ Andin kéyin Yeshua bilen Israilning hemmisi Gilgaldiki chédirgahqa yénip ketti.

¹⁶ Emma u besh padishah bolsa qéchip kétip, Maqqédaning ghérida özini yoshuruwalidi. ¹⁷ Buning xewiri Yeshuagha éytip: «U besh padishah özi Maqqédaning ghérida yoshurunuqluq tépildi» dep éytilsa, ¹⁸ Yeshua özi: «Undaq bolsa, gharning aghzigha chong-chong tashlarni yumilitip qoyup, uni pasibanliq qilghili ademler qoyunglar. ¹⁹ Lékin siler bolsanglar toxtimay düshmenliringlarni qoghlap, keynide qalghanlarni öltürüp, Tengringlar Xudawende ularni qolunglarga bergech ularni öz sheherlirige kirgili qoymanglar» dédi. ²⁰ Emma Yeshua bilen beni-Israil özi qattiq qilip bolup, ularni yoqitistin toxtighinida qalghanliri mehkem sheherge kiriwalidi. ²¹ Andin kéyin hemme xelq Maqqédadiki chédirgahqa Yeshuaning qéshigha tinch-aman yénip keldi. Chünki héchkim öz tilinimu beni-Israilgha qarshi tewretkili jüret qilmidi.

²² U waqit Yeshua özi: «Gharning özini échip, u besh padishahni ghardin chiqirip, méning qéshimgha élip kélinglar» dédi. ²³ Ular mundaq qilip, besh padishahni, yeni Yérusalémning padishahi, Xébronning padishahi, Yarmutning padishahi, Lakishning padishahi we Églonning padishahi bolghanlarni ghardin chiqirip, uning qéshigha élip keldi. ²⁴ U padishahlar özi Yeshuaning qéshigha keltürülginide Yeshua Israilning hemme ademlirini qichqirip, uning bilen chiqqan jeng ademlirining serdarlirigha: «Kélip, putliringlarni bu padishahlarning gedenlirige qoyunglar» dédi. Shuni dése, ular kélip, öz putlirini ularning gedenlirige qoydi. ²⁵ Yeshua özi ulargha sözlep: «Siler qorqmay, jüretsizmu bolmay, belki gheyretlik bolup qorqunchsiz turunglar, chünki Xudawende özi silerge qarshi soqushidighan düshmenlarning hemmisige shundaq qilidu» dédi. ²⁶ Andin kéyin Yeshua özi padishahlarni urup öltürüp, besh yaghachqa ésip ularni u yaghachlarning üstide axshamghiche ésiqliq qoydi. ²⁷ Lékin kün patqanda ular Yeshuaning buyruqi bilen ölüklarni yaghachtin chüshürüp, özi ilgiri yoshurulghan ghargha tashlap, gharning aghzigha bu kün'giche qalghan chong-chong tashlarni qoyup qoydi. ²⁸ U küni Yeshua özi Maqqédani élip, qilich bisi bilen urup, uning padishahi bilen ichidiki hemme xelqni birinimu qoymay yoqitip, Yérixoning padishahigha qilghinidek Maqqédaning padishahighimu qildi. ²⁹ Andin kéyin Yeshua bilen Israilning hemmisi Maqqédadin chiqip, Libnagha béríp Libna bilen soqushqili bashlidi. ³⁰ Xudawende özi unimu padishahi bilen qoshup beni-Israilning qoligha berdi, shundaqki, ular uni hemme olturghuchiliri bilen qoshup qilich bisi bilen urup, héchbirinimu qoymay yoqitip, Yeshua bolsa Yérixoning padishahigha qilghandek buning padishahighimu qildi.

³¹ Andin kéyin Yeshua bilen Israilning hemmisi Libnadin chiqip, Lakishqa bérip, uni qorshap uning bilen soqushqili bashlidi. ³² Xudawende özi Lakishni Israilning qoligha bergech, ular uni ikkinchi küni élip, uning ichidiki hemme olturghuchilarni qilich bisi bilen urup, héchbirini qoymay yoqitip, Libnagha qilghinidek qildi. ³³ U waqit Gézerning padishahi Horam özi Lakishqa medet bermek üçün chiqip keldi. Lékin Yeshua uni ademliri bilen qoshup urup, héchkimni ulardin tirik qoymidi.

³⁴ Andin kéyin Yeshua bilen Israilning hemmisi Lakishtin chiqip Églon'gha bérip, uni qorshap urushup, ³⁵ shu küni uni igiliwalip, uning özi bilen hemme olturghuchilirini shu küni qilich bisi bilen urup yoqitip, Lakishqa qilghinidek ulargha qildi.

³⁶ Andin kéyin Yeshua bilen Israilning hemmisi Églondin chiqip Xébron'gha bérip, uning bilen soqushup, ³⁷ uni élip, uning padishahi bilen hemme kentlirini barliq olturghuchilirigha qoshup qilich bisi bilen urup, héchkimni qoymay yoqitip, Yeshua bolsa Églon'gha qilghinidek qilip, uning özi bilen ichidiki hemmisini yoqitiwetti.

³⁸ Andin kéyin Yeshua bilen Israilning hemmisi Débirgha yénip bérip, uning bilen soqushup, ³⁹ uning özi bilen padishahini hemme kentliri bilen qoshup meghlup qilip, qilich bisi bilen urup, ichidiki hemme olturghuchilardin héchkimni qoymay yoqitip, Yeshua bolsa Xébron bilen Libna we uning padishahigha qilghinidek Débir bilen uning padishahighimu qildi. ⁴⁰ Bu teriqide Yeshua bolsa tagh yurtini, jenub yurtini, pestiki yurtni, dawan yurtini élip, hemme yurtning özini igilep, hemme padishahliri bilen qoshup urup, héchkimni qoymay, Israilning Tengrisi Xudawende buyrughinidek jéni bar bolghanlarning hemmisini yoqitiwetti.

⁴¹ Yeshua özi ularni Qadésh-Barnéadin tartip Gazaghiche urup, Goshen yurtining hemmisini Gibiyon'ghiche aldi. ⁴² Bu hemme padishahlar bilen ularning yurti bolsa Israilning Tengrisi Xudawende özi Israil teripidin soqushqach, Yeshua özi ularni biryoli igiliwalidi. ⁴³ Andin kéyin Yeshua bilen Israilning hemmisi Gilgaldiki chédirgahqa yénip keldi.

Shimaliy padishahlar bilen jeng qilish

11¹ Emma Yabinning padishahi Xazor buni anglighanda Madonning padishahi Yobab, Shimronning padishahi we Akshafning padishahigha kishi ewetip, ² shimal teripidiki tagh yurti bilen Kinneretning jenub teripidiki tüzlemlik yurtining, pestiki yurt bilen gherb teripidiki Dor égzlikining padishahlirigha elchi ewetip, ³ sherq bilen gherb teripidiki qanaaniylarni, amoriylar, xittiylar we perizziylarni, tagh yurtidiki yebusiylarni we Xermonning tégidiki Mispah

yurtida olturaqliq xiwwiylarni qichqartti. ⁴ U waqit ular öz hemme qoshunlirini élip, déngiz kanaridiki qumdek tola bolup turghan at bilen harwilarni alghach chiqti. ⁵ Bu hemme padishahlar bir bolup kélip, Israilgha qarshi soqushmaq üçün Mérom sulirining kanarida chédir tikti.

⁶ Lékin Xudawende Yeshuagha sözlep: «Sen ulardin héch qorqmighin, chünki men bolsam ete shu waqit bilen ularning hemmisini Israilning aldida öltürüp tashlaymen. Ularning atliri bolsa peylirini késip, harwilirini otta köydürüwetkeysen» dédi.

⁷ Shuni anglap, Yeshua bilen uning hemme jeng kishiliri Mérom suyining béshigha béríp, tuyuqsiz ulargha hujum qildi. ⁸ U waqit Xudawende ularni Israilning qoligha tapshurup bergech, bular ularni urup chong Sidon bilen Misrepot-Mayimghiche qoghlap béríp, sherq teripidiki Mispah wadisigha sürüp béríp, ulardin héch kishini qoymay urup öltürdi. ⁹ Yeshua özi Xudawendining buyrughinidek ulargha qilip, atlirining peylirini kestürüp harwilirini otta köydürüwetti.

¹⁰ Emma oxshash waqitta Yeshua yénip, Xazorni élip uning padishahini qilich bisi bilen urdi. Xazor bolsa ilgiri hemme memliketlarning paytexti bolghanidi. ¹¹ Ular uning hemme olturghuchilirini qilich bisi bilen urup, jéni bar bolghanlarning héchbirini qoymay yoqitip, Yeshua bolsa Xazorning özini otta köydürüwétip, ¹² hemme bashqa paytext sheherliri bilen ularning padishahilirini meghlup qilip, ularni qilich bisi bilen urup, Xudawendining bendisi Musa buyrughinidek ularni tamamen yoqitiwetti. ¹³ Lékin beni-Israil bolsa Yeshua özi köydürüwetken Xazordin bashqa dönglüklerde yasalghan sheherlarning héchbirini köydürüwetmidi. ¹⁴ Sheherlarning gheniymiti bolsa uni beni-Israil özi olja qilip élip, ichidiki hemme ademlerni qilich bisi bilen urup yoqitip, jéni bar bolghanlarning héchbirini tirik qoymidi.

Yeshuaning Qanaan yurtini igiliwélishi

¹⁵ Xudawende öz bendisi Musagha buyrughinidek Musamu Yeshuagha buyrup Yeshua bolsa Xudawende özi Musagha buyrughinidin héchnémini qoymay, shundaq qildi. ¹⁶ Bu teriqide Yeshua özi yurtning hemmisini, yeni tagh yurti bilen hemme jenub yurtidiki yurtni, Goshen yurti bilen pestiki yurtni, tüzlemlik yurti bilen Israilning taghliq we pestiki yurtini, ¹⁷ Xalaq téghidin tartip Séir teripige chiqip, Xermon téghining tégidiki Liwan wadisida bolghan Baal-Gadqiche yéyilghan yurtni igiliwélip, hemme padishahlarni tutup urup öltürdi. ¹⁸ Shundaq qilip Yeshua özi uzun waqitqiche bu hemme padishahlargha qarshi jeng qilip turdi. ¹⁹ Gibiyonda olturaqliq xiwwiylardin bashqa héchbir sheher beni-Israil bilen sülhi tüzmay, belki bular ularning hemmisini soqushuwaldi. ²⁰ Chünki ular rehim tapmay, haram qilinip, Xudawende özi Musagha buyrughandek yoqitilsun

dep, ularning öz köngüllirini qaturup, Israil bilan jeng qilishi Xudawende teripidin idi.

²¹ U waqitning ichide Yeshua kélip, tagh yurti bilan Xébronda, Débir bilan Anabta, Yehudaning hemme téghi bilan Israilning hemme téghida anaqiylarni yoqitiwétip, ularning sheherlirini xarab qildi. ²² Shundaqki, beni-Israilning yurtida anaqiylar héch qoyulmay, yalghuz Gaza, Gat we Ashdodta birnechchisi qalghanidi.

²³ Bu teriqide Yeshua Xudawende özi Musagha buyrughinidek hemme yurtni élip, Israilgha ularning pirqisi bilan qebililirige qarap miras qilip berdi. Andin yurt özi jengdin aram tapti.

Ottuz bir meghlup qilin'ghan padishah

12¹ Beni-Israil özi igilep, Iordanning u yénida kün chiqish teripide bolup Iordan jilghisidin tartip Xermon téghighiche yétidighan yurt bilan sherq teripidiki hemme tüzlenglikte olturup, yurtini élip urghan padishahlar bular idi.

² Xéshbonda olturup amoriylarning padishahi bolghan Sixon birisi idi. U özi Arnon jilghisining yénida bolghan Aroer bilen Arnon wadisining otturisdin tartip Giliyadning yérimidin tartip beni-Ammonning chégrisi bolghan Yabboq jilghisighiche seltenet qilip, ³ sherq teripide bolsa tüzlenglik yurtidin ötüp, Kinneret déngizi bilen sherq teripidiki Beytyishimotning yoli teripide tüzlenglik déngizi, yeni shor kölige jenub teripide bolsa Pisganing dawanlirining tüpigiche padishah idi.

⁴ Buningdin bashqa beni-Israil özi Bashan padishahi Ogning yurtini aldi. U özi gigantlarning qalghanlirining birisi bolup, Ashtarot bilen Edreyde olturup,

⁵ Xermon téghining yurti bilen Salka we parche Bashanning üstige, geshuriy bilen maakaylarning chégrisighiche seltenet qilip, Xéshbonning padishahi Sixonning zéminigha tutash bolghan Giliyadning yene yérim hessisigimu padishah idi. ⁶ Xudawendining bendisi Musa bilen beni-Israil bularni urup meghlup qilghandin kéyin, Xudawendining bendisi Musa özi yurtni rubeniylar, gadiylar we Manasse qebilisining yérimigha bergenidi.

⁷ Yeshua bilen beni-Israil özi Iordanning gherb teripide Liwan wadisidiki Baal-Gadtin tartip Séir teripige chiqidighan Xalaq téghighiche urup meghlup qilghan padishahlar bolsa Yeshua özi ularning yurtini Israilning qebililirige ularning pirqilirige muwapiq miras qilip bérp, ⁸ tagh yurti bilan pestiki yurtni, tüzlenglik bilen dawanlarni, chöl bilen jenub yurti, xittiy bilen amoriylarning yurtini, qanaaniy bilen perizziylarning yurtini, xiwwiy bilen yebusiylarning yurtini teqsim qilip berdi. Mezkur padishahlar bu yeni:

- ⁹ Yérixoning padishahi bir, Beytelning yénidiki Hayning padishahi bir,
¹⁰ Yérusalémning padishahi bir, Xébronning padishahi bir,
¹¹ Yarmutning padishahi bir, Lakishning padishahi bir,
¹² Églonning padishahi bir, Gézerning padishahi bir,
¹³ Débirning padishahi bir, Gédirning padishahi bir,
¹⁴ Xormahning padishahi bir, Arad padishahi bir,
¹⁵ Libnaning padishahi bir, Adullamning padishahi bir,
¹⁶ Maqqédaning padishahi bir, Beytelning padishahi bir,
¹⁷ Tappuahning padishahi bir, Xeferning padishahi bir,
¹⁸ Aféqning padishahi bir, Sharonning padishahi bir,
¹⁹ Madonning padishahi bir, Xazorning padishahi bir,
²⁰ Shimron-Méronning padishahi bir, Akshafning padishahi bir,
²¹ Taanakning padishahi bir, Megiddoning padishahi bir,
²² Qadéshning padishahi bir, Karmelning yénidiki Yoqréamning padishahi bir.
²³ Dor égzilikidiki Dorning padishahi bir, Gilgaldiki Goyim padishahi bir,
²⁴ Tirzaning padishahi bir, jemiý ottuz bir padishahi idi.

Xudawendining Yeshuagha söz qilishi

13¹ Emma Yeshua qérip yashan'ghan künliride Xudawende uninggha éyttiki: «Sen emdi qérip, öz künliride yashanding. Lékin sen alidighan yurtning tola chong bir hessisi qép qalghan. ² Qép qalghan yurt bolsa filistiniylarning hemme mülki bilen süriyeliklarning pütün yurti bolidu. ³ Chünki Misirning sherq teripidiki Shixordin bérip, shimal teripidiki Eqron chégrigiche qanaaniylarning yurti sanilip, Gaza, Ashdod Ashqélon, Gat we Eqronda olturaqliq besh dane filistiniy serdargha qaraydighan yurtlar bilen awwiylarning mülki, ⁴ jenub teripidiki qanaaniylarning pütün yurti bilen sidoniylargha tewe bolghan Méaradin tartip Aféq bilen amoriylarning chégrisighiche, ⁵ gibliylarning yurti bilen sherq teripide bolup Xermon téghining tüpidiki Baal-Gadtin tartip Xamatqiche Liwan yurtining hemmisi Qanaan yurtigha kiridu. ⁶ Liwandin tartip Misrepot-Mayimghiche taghlarda olturghanlarning hemmisi bilen sidoniylarning hemmisi bolsa men ularni beni-Israilning aldidin chiqiriwétimen, lékin sen men sanga buyrughandek özüng buni chek tashlap israiliylargha teqsim qilip bergin.

Ruben, Gad we Manassening yérim qebilisining miras zéminliri

⁷ Sen emdi bu yurtni toqquz qebile bilan Manassening yérim qebilisige miras qilip üleshtürüp bergin. ⁸ Rubeniylar bilan gadiylar Manasse bilan qoshulup Iordanning u qéti sherq teripide Musaning ulargha berginlikni öz mirasi tépip, Xudawendining bendisi Musaning ulargha berginlikni qoligha alghanidi, ⁹ yeni Arnon jilghisining kanaridiki Aroer wadisining otturisidiki sheher we Mediba tüzlenglikidin tartip Dibon'ghiche, ¹⁰ Amoriylarning padishahi bolup Xéshbonda seltenet qilghan Sixonning hemme sheherliri beni-Ammonning chégrisighiche, ¹¹ Giliyad bilan geshuriy we maakaylarning yurti, Xermon téghining hemmisi Bashanning pütün yurti Salkaghiche, ¹² gigantlarning qalghan neslidin bolup Ashtarot bilan Edreyde seltenet qilip Bashanda olturghan Ogning parche yurti bolsa mezkur qebililerge tegdi. Chünki bu yurtning xelqi bolsa Musa ularni urup chiqiriwetkenidi. ¹³ Lékin geshuriy bilan maakaylar bolsa beni-Israil ularni chiqiriwetmidi. Uning üçhün geshuriy bilan maakaylar bu kün'giche Israilning arisida olturmaqta. ¹⁴ Emma Lawiy qebilisi bolsa Xudawende teripidin Musagha éytilghinidek Israilning Tengrisi Xudawende özi uning miras hessisi bolghach uninggha héch miras bérilmigenidi.

¹⁵ Emma Musa özi beni-Rubenning qebilisige ularning nesillirige qarap yurt berdi.

¹⁶ Shundaqki, ularning yurti bolsa Arnon jilghisining yénidiki Aroer bilan wadining otturisidiki sheherdin tartip uzitilip, Medibadiki parche tüzlenglikdin ötüp, ¹⁷ Xéshbon bilan uning tüzlenglikte bolghan tewe sheherlirining hemmisi, Dibon Bamot-Baal we Beyt-Baal-Méon, ¹⁸ Yahsa, Qadémot we Méfaat, ¹⁹ Qiryatayim, Sibma we wadining téghidiki Zéret-Shaxar, ²⁰ Beyt-Péor, Pisganing dawanliri we Beytyishimottin ötüp bérilip, ²¹ tüzlengliktiki sheherlerning hemmisidin yéyilip, Xéshbonda seltenet qilip amoriylarning padishahi bolghan Sixonning parche yurtimu ichige kirdi. Bu padishahning özi bilen u yurtta olturup Sixonning tewe emirliri bolup, Éwi, Réqem, Tir, Xur we Réba dégen Midiyan emirliri bolsa Musadin shikeste yégenidi. ²² Palchi bolghan Bilam ben-Béor bolsa uning özi bilen bashqa öltürülgenlernimu beni-Israil qilich bilen öltürüwetkenidi. ²³ Beni-Rubenning chégrisige bolsa Iordan özi idi. Bu yurt bolsa beni-Rubenning mirasi bolup, sheher bilen kentliri özi ularning xanidanlirigha muwapiq bérildi.

²⁴ Musa özi **Gadning qebilisi** yeni beni-Gadqa ularning xanidanlirigha muwapiq miras berdi. ²⁵ Ularning yurti bolsa Yazer bilen Giliyad sheherlerning hemmisidin ötüp beni-Ammon yurtining yérimi, Rabbaning aldidiki Aroergiche yétip, ²⁶ Xéshbondin tartip Ramat-Mispah bilen Bétonimghiche bérilip Maxanaimdin tartip Débirning chégrisighiche tutiship, ²⁷ Wadidiki Beyt-Haram bilen Beyt-Nimra, Sukkot bilen Zafon, yeni Xéshbon padishahi Sixonning yurtining qalghan

hessisi qoshulup, chégrisi bolghan Iordanni yaqilap Iordanning u qéti sherq teripidiki Kinneret déngizining u béshighiche yétip bardı. ²⁸ Bu yurt bolsa beni-Gadning mirasi bolup, sheher bilen kentliri özi ularning xanidanlirigha muwapiq bérildi.

²⁹ Musa özi **Manassening yérim qebilisigimu** miras berdi, shundaqki, beni-Manassening yérim qebilisi öz xanidanlirigha muwapiq taptı. ³⁰ Ularning yurti bolsa Maxanaımdin tartıp Bashanning hemmisi bilen Bashanning padishahi bolghan Ogning parche yurtidin ötüp, hemmisining sani atmish bolup, Yairning kent sheherliri bolsa ichige kirip, ³¹ Giliyadning yérimi bilen Ashtarot, Bashan padishahi Ogning memlikitidiki Edrey shehiri Manassening oghli Makirning ewladigha bérilip, beni-Makirning yérimi öz xanidanlirigha muwapiq miras taptı. ³² Musa özi Moabning tüzlenglikliride Yérixoning yénidiki Iordanning u qéshi sherq teripide üleshtürüp bergen hessiler bular idi.

³³ Emma **Lawiy qebilisi** bolsa Xudawende teripidin ulargha éytilghinidek Israilning Tengrisi Xudawende özi ularning miras hessisi bolghach, Musa ulargha héch miras bermidi.

Iordanning gherb teripidiki zéminning üleshtürülüşhi

14¹ Éliazar kahin bilen Nunning oghli Yeshua we beni-Israilning qebililirining ichide xanidanlarning bashliri bolghan kishiler özi Qanaanning yurtida beni-Israilgha üleshtürüp bergen bu miras hessiliri bolsa ² Xudawende özi toqquz yérim qebili toghrisida Musaning wasitisi bilen buyrughandek herbirining hessisi özi chek tashlash bilen üleshtürülüp bérildi. ³ Qalghan ikki qebile bilen Manassening yérim qebilisi bolsa Musaning qolidin Iordanning u teripide öz miras hessisini tapqanidi, lékin lawiylarning özige ularning arisida miras bermigenidi.

⁴ Chünki beni-Yüsüpning Manasse bilen Efraim dep ikki qebilisi bar idi. Lawiylar bolsa ulargha özi olturghan sheherler bilen charwa mallirini baqidighan yaylaq bilen mal-jabduqliridin bashqa u yurtta miras bermigenidi. ⁵ Beni-Israil bolsa Xudawendining Musagha buyrughinidek qilip, yurtni ülিশiwaldi.

⁶ Emma beni-Yehuda Gilgalgha Yeshuaning qéshigha kelse, qénaziy Yefunnening oghli **Kaleb** uninggha sözlep: «Xudawendining özi öz adimi Musagha men bilen sen toghruluq Qadésh-Barnéada néme éytqinini bilisen emesmu?

⁷ Xudawendining bendisi Musa özi qiriq yashta ikenlikimde méni Qadésh-Barnéadin bu yurtqa jasusluq qilghili ewetse, könglümde bar xewerni uninggha yetküzüp berdim. ⁸ Emma men bilen chiqqan buraderler bolsa qowmimizning könglini éritiwetti. Lékin men bolsam her ishta Tengrim Xudawendige itaet qilip turghan idim. ⁹ Uning üçhün Musa özi u künde qesem qilip: < Sen özüng her

ishta Tengrim Xudawendige itaet qilib turghining üçhün, sheksiz séning putung tegken yurt özi ebedkiche sen bilen nesling mirasi bolsun» dégenidi.

¹⁰ Mana emdi Xudawende özi Musagha sözligenin kéyin, beni-Israil chölde aware bolup yürgen qiriq besh yil dawamida özi éyqtinidek méni tirik saqlidi. Mana men héli bu kün seksen besh yashqa kirgenmen. ¹¹ Hélimu men bolsam Musa méni ewetkinidikidek küchlük bolup, hélimu jeng qilish bolsa we ya bir yerge bérish-kélish bolsa baldurqidek quwwitim bardur. ¹² Emdi sen bolsang Xudawende u künde toghrisida sözligen bu tagh yurtini manga bergin. Sen özüng anaqiylarning anda olturup, sheherlirining chong-chong bolup mehkem bolushini u künde angliding emesmu? Xudawende men bilen bolup, Xudawende éyqtinidek men ularni chiqiriwetsem kérek» dédi.

¹³ Shuni anglap Yeshua özi Yefunnening oghli Kalebni mubareklep, Xébronni uninggha miras qilib berdi. ¹⁴ Buning üçhün Xébron bolsa bu kün'giche qénaziy Yefunnening oghli Kalebning mirasi dep atilidu. Chünki u özi her ishta Israilning Tengrisi Xudawendige itaet qilghanidi. ¹⁵ Lékin ilgiriki waqitta Xébron özi Qiryat-Arba dep atalghanidi. Chünki Arba dégen adem anaqiylarning arisida hemmidin chong bir kishi idi. Bu teriqide yurt özi jengdin aram tapti.

Yehuda qebilisining miras zémini

15¹ Emma **beni-Yehuda qebilisining** mirasi bolsa xanidanlirigha muwapiq chek bilen tayin qilinip, hessisi Édomning chégrisigha tutuship, jenub teripining tüger uchidiki Zin chölige yétishkenidi. ² **Jenub chégrisi** bolsa shor déngizning kanaridiki jenub teripige qaraqliq körpezdin bashlap, ³ «Sériq Éshek» dawinining jenub teripi bilen chiqip, Zin bilen ötüp, Qadésh-Barnéaning jenub teripige ötüp, Xezronni yaqilap, Adargha chiqip Karka teripige qayrilip, ⁴ Asmon bilen ötüp, Misirning jilghisigha chiqip, uchi déngizge béríp tügidi. U özi: «Bu silerning jenubiy chégringlar bolsun» dégenidi.

⁵ **Sherq teripidiki chégrisi** bolsa Iordan deryasi quyulidighan jayghiche shor déngiz bolup **shimal teripidiki chégrisi** özi déngizning Iordan quyulidighan körpezdin bashlap, ⁶ andin Beyt-Xoglagha béríp, Beyt-Arabaning shimal teripidin ötüp, Ruben oghli Bohanning téshigha chiqip, ⁷ andin Akor wadisi bilen ötüp Débirgha chiqip, u yerdin shimal teripige béqip jilghining jenub teripidiki Adumim dawinining utturidiki Gilgalgha yétip béríp, andin Shemesh buliqining suliridin ötüp Rogél buliqigha üsüp, ⁸ u yerdin Ben-Hinnom jilghisi bilen méngip, Yebus égzikli yeni Yérusalémning jenub teripidin ötüp, andin Hinnom wadisining utturida gherb teripide bolup Réfaim wadisining shimal teripining tüger uchidiki taghning choqqisigha chiqip, ⁹ bu taghning choqqisidin Néftoah

suyning buliqigha béríp, andin Efron téghining sheherlirining yéni bilen chiqip, u yerdin Qiryat-Yéarim dep atalghan Baalaghiche yétip béríp, ¹⁰ Baaladin ötüp gherb teripige qayrilib, Séir téghigha béríp Késalon dep atalghan Yéarim téghining shimal teripidin ötüp Beyt-Shemeshke chüshüp, Timnahtin ötüp, ¹¹ shimalgha qarap Eqronning yéni bilen chiqip, Shikrondin ötüp Baala téghining yéni bilen béríp, Yabneelge uliship chiqip, uchi déngizgha taqashqanidi.

¹² **Gherp teripidiki chégrisi** bolsa chong déngizning kanari idi. Beni-Yehuda bolsa ularning xanidanlirigha muwapiq toxtitilghan töt teripidiki chégriliri özi shu idi.

¹³ Lékin Xudawendining Yeshuagha bergen buyruqigha muwapiq Yefunnening oghli Kalebke beni-Yehudaning arisida tayin bir hesse bérilip, Anaqning atisi Arbaning Xébron dégen shehiri ata qilindi. ¹⁴ Kaleb bolsa Anaqning ewladini andin chiqiriwétip, Anaqning Shéshay, Aximan we Talmay dégen shu üç oghlini heydiwetti. ¹⁵ Andin u özi Débirning olturghuchilirigha qarshi chiqti. Débir özi qedimki zamanda Qiryat-Séfer dep atalghanidi. ¹⁶ Kaleb özi: «Kimki Qiryat-Séferge hujum qilip uni alsa, uning özige qizim Aksani xotunluqqa bérimen» dédi. ¹⁷ Kalebning buradiri Qénazning oghli Otniyel uni meghlup qilip alsa, Kaleb özi uninggha qizi Aksani xotunluqqa berdi. ¹⁸ U xotun uning qéshigha barghanda: «Atamdin bir parche yer tiligin» dep érinini qiziqturup turup, éshektin ittik chüshse, Kaleb uningdin: «Sanga néme boldi?» dep soridi. ¹⁹ U jawab béríp: «Sen manga jenub teripidiki quruq yerni bergendin kéyin manga birnechche su bulaqlirininimu béríp, méni beriketligin» dédi. Shuni dése, u uninggha üstün bulaq bilen astin bulaqlarni berdi.

²⁰ Beni-Yehuda qebilisi bolsa ularning xanidanlirigha muwapiq tegken miras hessisi shudur.

²¹ Édom chégrisining teripide jenubqa béqishliq beni-Yehudaning axirqi sheherliri bu, yeni Qabseel, Éder, Yagur, ²² Kina, Dimona, Adada, ²³ Qadésh, Xazor, Yitnan, ²⁴ Zif, Télem, Béalot, ²⁵ Xazor-Xedata, Qiriyot, Xezron, yeni Xazor, ²⁶ Amam, Shema, Molada, ²⁷ Xazar-Gadda, Xéshmon, Beyt-Pélet, ²⁸ Xazar-Shual, Bershéba, Bizyotya, ²⁹ Baala, Iyim, Ésem, ³⁰ Eltolad, Késil, Xormah, ³¹ Ziqlagh, Madmanna, Sansanna, ³² Lébaot, Shilxim, Ayin, Rimmon bolup jemiyy yigirme toqquz sheher chiqip, teelluq kentlirimu bar idi.

³³ Pestiki sheherler bu, yeni Eshtaol, Zora, Ashnah, ³⁴ Zanoah, En-Gannim, Tappuah, Enam, ³⁵ Yarmut, Adullam, Sokoh, Azéqa, ³⁶ Shaarayim, Aditayim, Gedera we Gederotayim bolup, jemiyy on töt sheher chiqip teelluq kentlirimu bar idi.

³⁷ Buningdin bashqa Zénan, Xadasha, Migdel-Xad, ³⁸ Diléan, Mispah, Yoqteel, ³⁹ Lakish, Bozqat, Églon, ⁴⁰ Kabbon, Laxmam, Kitlish ⁴¹ Gédérot, Beyt-Dagon,

Naema, Maqqéda bolup jemiý on alte sheher chiqip, teelluq kentlirimu bar idi.

⁴² Buningdin bashqa Libna, Éter, Ashan, ⁴³ Yiptah, Ashnah, Nézip, ⁴⁴ Qéila, Akzib we Maresha bolup jemiý toqquz sheher chiqip teelluq kentlirimu bolup,

⁴⁵ Eqron bilen uninggha tewe sheher we kentliri, ⁴⁶ Eqron tartip déngizghiche Ashdodning yénida bolghan hemme sheherler bilen kentliri qoshulup, ⁴⁷ Ashdod we özige tewe sheher we kentliri bilen qoshulup, Gazamu we özige tewe sheher we kentliri bilen qétilip, Misir jilghisi bilen chong déngizning kanarighiche yétip bérip ichige kirdi.

⁴⁸ Tagh yurtidiki sheherler bu, yeni Shamir, Yattir, Sokoh, ⁴⁹ Dane, Qiryat-Sene, yeni Débir, ⁵⁰ Anab, Eshtemoa, Anim, ⁵¹ Goshen, Xolon we Gilo bolup, jemiý on bir sheher chiqip, teelluq kentlirimu bar idi.

⁵² Buningdin bashqa Arab, Duma, Éshan, ⁵³ Yanim, Beyt-Tappuah, Apéqa, ⁵⁴ Xumta, Qiryat-Arba, yeni Xébron, we Ziyor bolup, jemiý toqquz sheher chiqip teelluq kentlirimu bar idi.

⁵⁵ Buningdin bashqa Maon, Karmel, Zif, Yutta, ⁵⁶ Yizreel Yoqdéam, Zanoah, ⁵⁷ Qayin, Gibiya we Timnah bolup, jemiý on sheher chiqip teelluq kentlirimu bar idi.

⁵⁸ Buningdin bashqa Xalxul, Beyt-Zur, Gedor, ⁵⁹ Maarat, Beyt-Anot we Eltekon bolup, jemiý alte sheher chiqip teelluq kentlirimu bar idi.

⁶⁰ Buningdin bashqa Qiryat-Baal, yeni Qiryat-Yéarim, we Rabba dégen ikki sheher bolup teelluq kentlirimu bar idi. ⁶¹ Chöldiki sheherler bu, yeni Beyt-Araba, Middin, Sékaka, ⁶² Nibshan, Tuz shehiri we En'gidi bolup jemiý alte sheher chiqip teelluq kentlirimu bar idi.

⁶³ Lékin Yérusalémدا olturaqliq yebusiylar bolsa beni-Yehuda ularni chiqiriwetelmigech, bu kün'giche yebusiylar özi beni-Yehuda bilen bille Yérusalémدا olturmaqta.

Yüsüpning oghulliri Manasse bilen Efraimning miras zémini

16¹ Emma **beni-Yüsüp** bolsa ulargha chek mundaq chiqitiki, Yérixo Iordandin tartip sherq teripige Yérixoning sulirigha bérip Beytelning taghlirining teripige chiqidighan yurt ulargha tegdi. ² Beyteldin tartip chégrisi özi Luzgha bérip, arkiylarning zéminigha ötüp Atarotqa yétiship, ³ andin gherb teripige bérip, yafletiylerning zéminidin ötüp, astin Beyt-Xoronning yurtigha chüshüp, Gézergiche bérip, uchi déngizgha tügidi.

⁴ Beni-Yüsüp yeni Manasse bilen Efraimgha tegken miras hessisi shu idi.

⁵ **Beni-Efraim** bolsa öz xanidanlirigha muwapiq tapqan chégriliri shu idiki,

ularning miras hessisining sherq teripidiki chégrisi bolsa Atarot-Addardin tartip üstün Beyt-Xoron'ghiche yétiship, ⁶ andin uchi déngizgha béríp, shimalgha qarap Mikmetatqa chiqip, sherq teripidiki Taanat-Shilohqa qayrilip, andin Yanoahning sherq teripige ötüp, ⁷ Yanoahdin chüshüp, Atarot bilen Naarattin ötüp Yérixogha yétip, Iordan'gha chiqti. ⁸ Gherbte chégra özi Tappuahdin chiqip, Qana jilghisigha béríp, uchi déngizgha yétip tügidi. Beni-Efraimning qebilisi bolsa ularning xanidanlirigha muwapiq tegken miras hessisi shu idi.

⁹ Buningdin bashqa beni-Efraim üçün beni-Manassening mirasidin sheherler ayrilip, bu ayrilghan sheherlarning hemmisi kentliri bilen uninggha bérildi.

¹⁰ Emma ular özi Gézerde olturaqliq qanaaniylarni chiqiriwetmigech, qanaaniylar bolsa bu kün'giche beni-Efraimning arisida olturup qélip, alwan béridighan xizmetkarlar bolup turmaqta.

17¹ **Manasse** özi Yüsüpning tunji oghli bolghach uning qebilisigimu miras bérilip Giliyadning atisi bolup Manassening tunji oghli bolghan Makir bolsa jenggiwar palwan bolghach, Giliyad bilen Bashanni miras aldi.

² Manassening qalghan oghulliri bolsa ular özi xanidanlirigha muwapiq miras hessisini tapti. Shundaqki, beni-Abiézer bilen beni-Xélekke, beni-Asriyel bilen beni-Shékemge, beni-Xefer bilen beni-Shemidagha miras tegdi. Bular bolsa Yüsüpning oghli Manassening oghul ewlad qebililiri idi.

³ Lékin Zélofxad ben-Xefer ben-Giliyad ben-Makir ben-Manasse bolsa uning oghulliri bolmay, yalghuz qizliri bar idi. Bularning isimliri shu, yeni Maxla, Noa, Xogla, Milka we Tirza idi. ⁴ Bu xotunlar özi Éliazar kahin bilen Nunning oghli Yeshua we serdarlarning qéshigha béríp: «Xudawende Musagha bizning toghrimizda: ‹ Ulargha buraderlirining arisida miras bergin› dep buyrughanidi» dédi. Shuni dése, u özi Xudawendining buyruqigha qarap ulargha ularning atisining buraderlirining arisida miras berdi.

⁵ Buning bilen Manassege tégidighan miras hessiliri bolsa Iordanning u teripidiki Giliyad bilen Bashandin bashqa on hesse idi. ⁶ Chünki Manassening qizliri uning oghullirining arisida miras tapqanidi. Lékin Giliyadning yurti özi Manassening qalghan balilirigha tegkenidi.

⁷ Emma Manassening toxtitilghan chégrisi bolsa Asherdin tartip Shekemning utturidiki Mikmetatqa béríp, andin ong teripige qayrilip En-Tappuahning olturghuchilirigha yétishkenidi. ⁸ Chünki Tappuahning yurti bolsa Manassege tegkenidi. Lékin Manassening chégrisidiki Tappuah shehiri özi Efraimgha bérilgenidi. ⁹ U yerdin chégra özi Qana jilghisigha chüshüp, jilghining jenub teripi bilen chiqti. Lékin andaki sheherler Manassening sheherlirining arisida

bolsimu, Efraimgha tegdi. U yerdin chégra özi jilghining shimal teripi bilen béríp, déngizgha yétip tügidi. ¹⁰ Jilghining jenub teripidiki yurt bolsa Efraimgha tegdi. Lékin uning shimal teripidiki yurt özi Manassege bérildi. Gherb teripining chégrisi bolsa déngiz bolup, shimal teripi bolsa Asherning hessisige yétiship, sherq teripi özi Issakarning hessisige tutashqanidi. ¹¹ Issakar bilen Asherning hessiside Manassening özige Beyt-Shéan bilen kentliri, Yibleám bilen kentliri, Dorning olturghuchiliri bilen kentliri, Endorning olturghuchiliri bilen kentliri, Taanakning olturghuchiliri bilen kentliri, Megiddoning olturghuchiliri bilen üç égiz yurt dégen kentliri tegdi. ¹² Lékin beni-Manasse bu sheherlerni alalmay, belki qanaaniylar yurtta turup qaldi. ¹³ Beni-Israil barghanséri küch tapsimu, qanaaniylarni chiqarmay, belki ulardin baj-alwan alatti. ¹⁴ Emma beni-Yüsüp bolsa Yeshuagha söz qilip éyttiki: «Biz özimiz Xudawende beriketligen chong bir qowm bolsaq, sen chek tashlap némishqa bizge yalghuz bir hesse berding?» ¹⁵ Shuni dése, Yeshua özi ulargha jawab béríp: «Eger siler chong qowm bolup, Efraimning tagh yurti silerge tar kelgen bolsa, janggiligha béríp, andaki perizziy bilen réfaiylarning yurtida derekler késip, özünglarga jay chiqarmaysilermu?» dédi. ¹⁶ Lékin beni-Yüsüp éyttiki: «Tagh yurtida bizge yetküdek jay tépilmaydu. Andaki olturghuchilar, xahi pestiki yurtta olturaqliq qanaaniylar bolsun, xahi Beyt-Shéan bilen uning kentliride olturghuchilar bolsun, xahi Yizreelning wadisida olturghuchilar bolsun, hemmisining tömürdin jeng harwiliri bar iken. ¹⁷ Shuni dése, Yeshua özi Yüsüpning xanidani bolghan Efraim bilen Manassege éyttiki: «Siler chong qowm bolup küchünglar ziyade bolghach, silerge yalghuz bir hesse tegmey, ¹⁸ belki bir janggili bar tagh yurtimu silerge bérilip, siler bolsanglar uningda derekler késip, özünglarga jay chiqirip, öpchörilirighimu ige bolup qanaaniylarning tömür harwiliri bolup özi küchlük bolsimu, ularni heydiwétisiler» dédi.

Shilohta jamaetning yighilishi

18¹ Emma beni-Israilning barche jamaiti bolsa yurt özi ulargha tewe bolghach Shilohta yighilip, anda jamaet chédirini tikip qoydi. ² Lékin beni-Israilning arisida öz miras hessisini tapmighan yette qebile qalghanidi. ³ Uning üçhün Yeshua özi beni-Israilgha éyttiki: «Ata-bowiliringlarning Tengrisi Xudawende silerge bergen yurti qolunglarga alghili qachan'ghiche texir qilisiler. ⁴ Siler özünglar üçhün her qebilidin üç kishini ilghisanglar, men ularni ewetip, ular qopup béríp, yurti arilap chiqip, herbirining miras hessisige muwapiq uning ehwalini xetlep, qéshimgha yénip kelsun dep, yolgha salimen. ⁵ Ular bolsa yurti yette hessige bölsun. Bölse, Yehuda qebilisi jenubidiki yurtta

turup qélip, Yüsüpning xanidanimu shimal teripidiki öz yurtidin yötkelmisun. ⁶ Bu teriqide siler bolsanglar yurtni yette hessige bölüp, teswirini sizip kélinglar. Andin men özüm Tengrimiz Xudawendining aldida munda siler üçün chek tashlaymen. ⁷ Emma lawiylar bolsa silerning aranglarda bir tayin hessisi bolmay, belki Xudawendining kahinliqi ularning hessisi bolsun. Gad, Ruben we Manassening yérim qebilisi bolsa ulargha Iordanning u qéti sherq teripide Xudawendining bendisi Musaning ulargha bergen jayi miras tégip boldi» dédi. ⁸ U waqit bu kishiler qopup mangghili bashlisa, Yeshua ulargha: «Yurtning teswiri toghrisida qattiq jékilep, siler bérip yurtni arilap chiqip, teswirini sizip, qéshimgha yénip kelsenglar, men Shilohning özide Xudawendining aldida siler üçün chek tashlaymen» dédi. ⁹ Shuni dése, bu ademler bérip yurtni arilap chiqip, sheherlerni yette hesse bolup teswirini kitabqa sizip, Shilohtiki chédirgahqa Yeshuaning qéshigha yénip keldi. ¹⁰ Andin kéyin Yeshua özi Shilohta Xudawendining aldida ular üçün chek tashlap, beni-Israilning xanidanlirigha qarap özi turghan jayda yurtni ulargha teqsim qilip berdi.

Benyamin qebilisining miras zémini

¹¹ **Beni-Benyamin qebilisi üçün** ularning xanidanlirigha muwapiq chek tashlansa, undaq chiqtiki, ularning miras hessisi beni-Yehuda bilen beni-Yüsüp otturisdiki yurt boldi.

¹² Ularning shimal teripidiki chégrisi bolsa Iordandin bashlap, Yérixoni yandap shimal teripige bérip, tagh yurtidin ötüp gherb teripige chiqip, Beyt-Awenning chölige yétip bérip, ¹³ andin Luzgha chiqip Luz yeni Beytelning jenub teripige méngip, astin Beyt-Xoronning téghidin ötüp Atarat-Addargha chüshüp,

¹⁴ andin chégra özi gherbtin jenubqa qayrilip, Beyt-Xoronning utturida bolghan jenub teripidiki taghdin ötüp, beni-Yehudaning sheherlirining biri bolup Qiryat-Yéarim dep atalghan Qiryat-Baalgha yétip bardı. Bu özi gherb teripining chégrisi idi.

¹⁵ Jenub teripining chégrisi bolsa Qiryat-Yéarimdin bashlap gherb teripige méngip, Néftoah sulirining buliqigha yétip bérip, ¹⁶ andin chégrisi özi Réfaim wadisining shimal teripide bolup Ben-Hinnom wadisining otturisdiki taghning béshigha chüshüp, andin Yebus égzlikining jenub teripi bilen méngip, Hinnom wadisigha chüshüp, andin Rogél buliqigha bérip yétiship, ¹⁷ andin shimal teripige qayrilip, Shemesh buliqidin ötüp Adumim dawinining utturidiki Gelilotqa bérip, andin Rubenning oghli Bohanning téshigha üsüp, ¹⁸ andin tüzlenglikning shimal teripidiki égzliktin chiqip tüzlenglikke chüshüp, ¹⁹ andin chégra özi shimal teripige chiqip Beyt-Xoglagha yétiship, Iordanning jenub uchining yandiki shor déngizning shimal körpizide tügidi. Bu özi jenub teripining chégrisi idi.

²⁰ Lékin sherq teripining chégrisi bolsa Jordan idi. Bu bolsa beni-Benyaminning miras hessisi bolup ularning xanidanlirigha muwapiq toxtitilghan chégriliri shu idi.

²¹ Emma beni-Benyamin qebilisige bérilip, xanidanlirigha muwapiq tegken sheherliri shu, yeni Yérixo, Beyt-Xogla we Êmek-Qézis, ²² Beyt-Araba, Zémarayim we Beytel, ²³ Awwim, Parah we Ofra, ²⁴ Kéfar-Haammoni, Ofni we Géba bolup, jemi on ikki sheher chiqip kentlirimu bar idi.

²⁵ Buningdin bashqa Gibiyon, Rama we Beerot, ²⁶ Mispah, Kéfira we Mosa, ²⁷ Réqem, Yirpeel we Tarala, ²⁸ Zéla, Élef we Yebus, yeni Yérusalém, Gibiya bilen Qiryat bolup, jemi on töt sheher chiqip kentlirimu bar idi. Bu bolsa beni-Benyaminning miras hessisi bolup xanidanlirigha muwapiq bérilgenidi.

Qalghan alte qebilisining miras zéminliri

19¹ Emma ikkinchi chek **Shimon üçün** chiqip xanidanlirigha muwapiq beni-Shimonning qebilisigha tegdi. Ular bolsa beni-Yehudaning miras hessisining ichide miras tépip, ² bular miras hessisining özide Bershéba, Shéba we Moladani, ³ Xazar-Shual, Balah we Ésemni, ⁴ Eltolad, Bétul we Xormahni, ⁵ Ziqlagh, Beyt-Markabot we Xazar-Susa, ⁶ Beyt-Lébaot bilen Sharuxenni miras élip, jemi on üç sheherni kentliri bilen qoshup tapti. ⁷ Buningdin bashqa Ayin bilen Rimmon, Éter bilen Ashan dégen töt sheher kentliri bilen ulargha tegdi. ⁸ Buningdin bashqa bu sheherlerning chörisidiki hemme kentler bolsa jenub teripidiki Ramada bolghan Baalat-Beergiche ulargha bérildi. Bu özi beni-Shimonning qebilisining miras hessisi bolup, xanidanlirigha muwapiq ulargha tegdi.

⁹ Beni-Yehudaning miras hessisi ularning özige ziyade kelgech, beni-Shimon özi beni-Yehudaning hessisidin miras élip, beni-Shimonning hessisi bolsa ularning miras hessisining ichide boldi.

¹⁰ Üchinchi chek **beni-Zebulun üçün** ularning xanidanlirigha muwapiq tashlandi. Ularning miras hessisi bolsa Saridqiche yétip, ¹¹ andin chégrisi özi gherb teripige chiqip, Maralagha bérilip Dabeshetke yétiship Yoqnéamning utturidiki wadisigha yétip bérilip, ¹² Saridtin sherq teripige qayrilip, kün chiqishqa méngip Kislót-Taborning yurt teripige burulup, Dabératin ötüp Yafiyagha chiqip, ¹³ andin sherq teripige kün chiqishqa ötüp, Gat-Xefer bilen Et-Qazindin kézip Néaghiche yéyilghan Rimmon'gha bardı. ¹⁴ U yerdin chégra özi shimal teripige qayrilip Xannaton'ghiche yétip bérilip, Yiptaxelning wadisigha üsüp tügep, ¹⁵ ularning hessisi bolsa Chatat, Nahalal, Shimron, Yidala we

Beytlehemnimu yögiwélip, jemiý on ikki sheher bolup teelluq kentlirimu bar idi.

¹⁶ Bu özi beni-Zebulunning miras hessisi bolup, mezkur sheherler bolsa kentler bilen qoshulup ularning xanidanlirigha muwapiq bérildi.

¹⁷ Tötinchi chek **Issakar üçün** chiqip ularning xanidanlirigha muwapiq beni-Issakargha tegdi. ¹⁸ Ularining zémini bolsa Yizreel, Kislot we Shunemni,

¹⁹ Xafarayim, Shion we Anaxaratni, ²⁰ Rabbit, Qishyon we Abezni, ²¹ Remet bilen En-Gannimni, En-Xadda bilen Beyt-Pazzez yögep, ²² andin chégra özi Tabor, Shaxazima we Beyt-Shemeshke chiqip, uchi Iordanda tügidi. Jem sheherler bolsa on alte bolup teelluq kentlirimu bar idi. ²³ Bu öz beni-Issakarning miras hessisi bolup, mezkur sheherler kentliri bilen qoshulup ularning xanidanlirigha bérildi.

²⁴ Beshinchi chek **beni-Asherning qebilisi üçün**, ularning xanidanlirigha muwapiq tashlandi. ²⁵ Ularining zémini bolsa Xelqat bilen Xalini, Beten bilen Akshafni,

²⁶ Allammélek, Amad we Mishalni yögep, gherb teripige méngip, Karmel bilen Shixor-Libnatqa yétip béríp, ²⁷ andin sherq teripige qayrilip, Beyt-Dagon'gha béríp, Zebulun bilen Yiptaxel wadisining shimal teripidin méngip, Beyt-Émek bilen Niyelge yétip béríp, Kabulning shimal teripige chiqip, ²⁸ Ébron bilen Rexobni, Xammon bilen Qanani yögep, chong Sidon'gha yétip bardi. ²⁹ Andin chégra özi Rama teripige qayrilip mehkem Tir shehirige béríp, Xosagha qayrilip Akzib yurti bashlighan jayda déngizgha béríp tügep, ³⁰ Umma, Aféq we Rexobmu yögep, jemiý yigirme ikki sheher öz kentliri bilen ichige kirdi. ³¹ Bu özi beni-Asherning miras hessisi bolup, xanidanlirigha muwapiq mezkur sheherler bilen kentliri bérildi.

³² Altinchi chek **beni-Naftali üçün** chiqip, ularning xanidanlirigha muwapiq beni-Naftali özige tegdi. ³³ Ularining zémini bolsa Xeleftin chiqip, Zaananimdiki dub derixidin ötüp, Adami-Nékeb bilen Yabnéeldin ötüp Laqumghiche yétip,

Iordan'gha béríp tügidi. ³⁴ Andin chégra özi gherb teripige qayrilip Aznot-Taborgha béríp, andin Xuqqoqqa chiqip, jenubta Zebulunning hessisige tutiship, gherbte Asherning hessisige yétiship, Iordanning yénida kün chiqar teripide Yehudaning hessisige üleshti. ³⁵ U özi Ziddim, Zer, Xammat, Raqqat we Kinneret, ³⁶ Adama, Rama we Xazor, ³⁷ Qadésh, Edrey we En-Xazor, ³⁸ Yiron, Migdel-El, Xorem, Beyt-Anat we Beyt-Shemesh dégen sheherlerni yögidi. Jem sheherlerning sani on toqquz bolup teelluq kentlirimu bar idi. ³⁹ Bu özi beni-Naftali qebilisining miras hessisi bolup, bu sheherler özi kentliri bilen qoshulup ularning xanidanlirigha muwapiq tegdi.

⁴⁰ Yettinchi chek **beni-Dan qebilisi üçün** chiqip, ularning xanidanlirigha muwapiq tegdi. ⁴¹ Ularining miras hessisining zémini bolsa Zora, Eshtaol we Ir-Shemeshni, ⁴² Shaalbim, Ayalon we Yitlani, ⁴³ Élon, Timnah we Eqronni, ⁴⁴ Elteke,

Gibeton we Baalani, ⁴⁵ Yéhud, Beni-Beraq we Gat-Rimmonni, ⁴⁶ Méyarqon bilen Raqonni, Yafoning utturidiki yurt bilen qoshup yögidi.

⁴⁷ Emma **beni-Danning** yurti bolsa ulargha tar kelgech, beni-Dan özi chiqip, Leshemge hujum qilip, uni meghlup qilip, qilich bisi bilen urup, öziningki qilip, anda olturuwélip, atisi Danning ismini qoyup Leshemni Dan dep atidi. ⁴⁸ Bu özi beni-Dan qebilisining hessisi bolup, mezkur sheherler öz kentliri bilen qoshulup ularning xanidanlirigha muwapiq bérildi.

⁴⁹ Bu teriqide beni-Israil yurtni zéminlirigha qarap üleshtürüp bolghandin kéyin, ular özi Nunning oghli Yeshuagha öz arisida miras teyinlep, ⁵⁰ Xudawendining buyruqigha qarap u özi tiligendek Efraim tagh yurtidiki Timnat-Sérah dégen sheherni uninggha berdi. Buning bilen u özi sheherni bina qilip anda olturup qaldi. ⁵¹ Bu miras hessiliri bolsa Éliazar kahin bilen Nunning oghli Yeshua we beni-Israilning xanidanlirining bashliri bir bolup, Shilohtiki jamaet chédirining derwazisining aldida Xudawendining huzurida chek tashlap üleshtürüp bergenidi. Bu teriqide ular yurtning teqsimini tügetti.

Panahgah sheherler

20¹ Emma Xudawende Yeshuagha söz qilip éyttiki:
² «Sen özüng beni-Israilgha éytqin Xudawende özi Musaning wasitisi bilen silerge buyrughandek özünglar üçün panahgah sheherlerni ilghanglar. ³ Kimki bir kishini bilmestin sewenlik bilen urup öltürüwetse, u sheherlerning özige qéchip ketsun. Bu teriqide bu sheherler özi silerge qan intiqamini alghuchidin panahgah bolidu. ⁴ Eger birkim bu sheherlerning yérige qéchip kétip, sheherning derwazisigha béríp turup, sheherning aqsaqallirigha öz ehwalini éytip berse, ular uni özige qoshup sheherge kirküzüp, uninggha jay bergendin kéyin u özi ular bilen olturup qalsun. ⁵ Emdi qan intiqamini alghuchi uni qoghlap kelse, u özi ilgiridin öz heqemsayisige adawet qilmay, belki bilmesliktin uni sewenlik bilen öltürgech, ular öltürgüchini uning qoligha tapshurup bermisun. ⁶ Belki u özi jamaetning aldida soraq qilinip, shu waqittiki ulugh kahin ölüp ketküchilik bu sheherde turup, andin öltürgüchi özi öz shehirige yénip kélip, özi qéchip ketken sheherdiki öyige yénip kelsun.

⁷ Shu söz bilen ular özi Naftalining tagh yurti Galiliyediki Qadésh dégen sheher bilen Efraimning tagh yurtidiki Shekem dégen sheherni we Yehudaning tagh yurtidiki Qiryat-Arba, yeni Xébronni ilghap, ⁸ buningdin bashqa Yérixoning yénida Iordanning u qéti sherq teripide bolghan Ruben qebilisining chöl tüzlenglikidiki Bézer dégen sheher bilen Gad qebilisining miras hessisi bolghan

Giliyadtiki Ramot dégen sheher we Manasse qebilisining miras hessisi bolghan Bashandiki Golan dégen sheherni teyinlidi.

⁹ Bu sheherler bolsa hemme beni-Israil bilen ularning arisigha kelgen musapirlar üçün panahgah bolup, kimki bilmesliktin bir kishini öltürüwétip anda qéchip ketse, jamaetning aldida soraq qilinishtin ilgiri qan intiqami alghuchining qolidin ölmisun dep, toghrisida éytilghan sheherler bolidu.

Lawiylarning sheherliri

21¹ Emma Lawiy xanidanlirining bashliri bolsa Éliazar kahin bilen Nunning oghli Yeshua we beni-Israilning qebililirige bash bolghanlarning qéshigha kélip, ² Qanaan yurtidiki Shilohta ulargha söz qilip: «Xudawende Musaning wasitisi bilen bizning toghrimizda: < Ulargha olturghili sheher bilen malliri üçün yaylaqlirini qoshup bergin» dep éytti» dédi. ³ Shuni dése, beni-Israil özi Xudawendining buyruqigha qarap öz miras hessiliridin bu sheherler bilen yaylaqlirini qoshup lawiylargha berdi.

⁴ **Qéhatiyarning xanidanliri üçün** chek chiqsa, bu lawiylarning arisida Harun kahinning ewladliri özi Yehuda qebilisi, Shimon qebilisi we Benyamin qebilisining yurtliridin on üç sheherni tapsun dep, chek tashlash bilen tayin boldi. ⁵ Qéhatning qalghan ewladliri bolsa chek tashlash bilen Efraim qebilisining xanidanliri, Dan qebilisi we Manassening yérim qebilisining yurtliridin on sheherni tapti.

⁶ **Gershonning ewladliri** bolsa chek tashlash bilen Issakar qebilisining xanidanliri, Asher qebilisi, Naftali qebilisi we Manassening yene yérim qebilisining yurtliridin on üç sheherni tapti.

⁷ **Merarining ewladliri** bolsa öz xanidanlirigha muwapiq Ruben qebilisi, Gad qebilisi we Zebulun qebilisining yurtliridin on ikki sheherni tapti. ⁸ Bu teriqide Israil Xudawende özi Musaning wasitisi bilen buyrughinidek chek tashlap, bu sheherler bilen yaylaqlirini qoshup, lawiylargha berdi.

⁹ Beni-Yehudaning qebilisi bilen beni-Shimonning qebilisining yurtidin munda zikir qilin'ghan bu sheherler bérildi. ¹⁰ Beni-Lawiylarning neslidin kelgen **qéhatiyarning xanidanliridin bolghan beni-Harun'gha** deslep chek chiqip, töwende zikir qilin'ghan sheherler bérildi. ¹¹ Ularning özige Yehudaning tagh yurtida bolup Anaqning atisining shehiri Qiryat-Arba, yeni Xébron, bilen chörisidiki yaylaqliri tegdi. ¹² Lékin sheherning ziraet bilen kentliri bolsa ular buni Yefunnening oghli Kalebke miras qilip berdi. ¹³ Harun kahinning ewladliri bolsa ulargha qan tökküchining panahgah shehiri bolghan Xébron

bilen chörisidiki yaylaqliri bérilip, Libna bilen chörisidiki yaylaqliri, ¹⁴ Yattir bilen chörisidiki yaylaqliri, Eshtemoa bilen chörisidiki yaylaqliri, ¹⁵ Xolon bilen chörisidiki yaylaqliri, Débir bilen chörisidiki yaylaqliri, ¹⁶ Ayin bilen chörisidiki yaylaqliri, Yutta bilen chörisidiki yaylaqliri, Beyt-Shemesh bilen chörisidiki yaylaqliri téqip, bu ikki qebilining yurtliridin jemiyy toqquz sheher élinip ulargha bérildi.

¹⁷ Mundin bashqa ulargha Benyamin qebilisining yurtidin Gibiyon bilen chörisidiki yaylaqliri, Géba bilen chörisidiki yaylaqliri, ¹⁸ Anatot bilen chörisidiki yaylaqliri, Almon bilen chörisidiki yaylaqliri, jemiyy töt sheher élinip ulargha bérildi. ¹⁹ Bu teriqide kahin bolghan beni-Harun tapqan sheherlirining sani chörisidiki yaylaqliridin bashqa on sheher idi.

²⁰ Emma lawiylarning neslidin kelgen **beni-Qéhatning qalghan xanidanliri** bolsa Efraim qebilisining yurtidin chek tashlash bilen bu sheherlerni tapti.

²¹ Ularning özige Efraimning tagh yurtida bolup qan tökküchining panahgah shehiri bolghan Shekem bilen chörisidiki yaylaqliri, Gézer bilen chörisidiki yaylaqliri, ²² Qibzayim bilen chörisidiki yaylaqliri we Beyt-Xoron bilen chörisidiki yaylaqliri bérilip, jemiyy töt sheher ulargha tegdi.

²³ Mundin bashqa Dan qebilisining yurtidin Elteke bilen chörisidiki yaylaqliri, Gibeton bilen chörisidiki yaylaqliri, ²⁴ Ayalon bilen chörisidiki yaylaqliri we Gat-Rimmon bilen chörisidiki yaylaqliri élinip ulargha bérilip, jemiyy töt sheher tegdi.

²⁵ Mundin bashqa Manassening yérim qebilisining yurtidin Taanak bilen chörisidiki yaylaqliri, Gat Rimmon bilen chörisidiki yaylaqliri élinip ulargha bérilip, jemiyy ikki sheher tegdi. ²⁶ Beni-Qéhatning qalghan xanidanliri bolsa ulargha bérilgen sheherler chörisidiki yaylaqliridin bashqa jemiyy on idi.

²⁷ Emma lawiylarning neslidin kelgen **beni-Gershon'gha** Manassening yérim qebilisining yurtidin qan tökküchining panahgahi bolup Bashanda bolghan Golan bilen chörisidiki yaylaqliri, Beeshtéra bilen chörisidiki yaylaqliri bérilip jemiyy ikki sheher tegdi.

²⁸ Mundin bashqa Issakar qebilisining yurtidin Qishyon bilen chörisidiki yaylaqliri, Dabérat bilen chörisidiki yaylaqliri, ²⁹ Yarmut bilen chörisidiki yaylaqliri we En-Gannim bilen chörisidiki yaylaqliri élinip ulargha bérilip, jemiyy töt sheher tegdi.

³⁰ Mundin bashqa Asher qebilisining yurtidin Mishal bilen chörisidiki yaylaqliri, Abdon bilen chörisidiki yaylaqliri, ³¹ Xelqat bilen chörisidiki yaylaqliri we Rexob bilen chörisidiki yaylaqliri élinip ulargha bérilip, jemiyy töt sheher tegdi.

³² Buningdin bashqa Naftali qebilisining yurtidin qan tökküchining panahgah shehiri bolup Galiliyede bolghan Qadésh dégen sheher bilen chörisidiki yaylaqliri, Xammot-Dor bilen chörisidiki yaylaqliri we Qartan bilen chörisidiki yaylaqliri élinip ulargha bérilip, jemiý üç sheher tegdi. ³³ Bu teriqide gershoniylar bolsa xanidanlirigha muwapiq ulargha tegken sheherlerning jemiý chörisidiki yaylaqliridin bashqa on üç sheher idi.

³⁴ Beni-Lawiy neslidin kelgen **beni-Merarining xanidanliri** bolsa ulargha Zebulun qebilisining yurtidin Yoqnéam bilen chörisidiki yaylaqliri, Qarta bilen chörisidiki yaylaqliri. ³⁵ Dimna bilen chörisidiki yaylaqliri we Nahalal bilen chörisidiki yaylaqliri élinip ulargha bérilip, jemiý töt sheher tegdi.

³⁶ Buningdin bashqa Ruben qebilisining yurtidin Bézer bilen chörisidiki yaylaqliri, Yahsa bilen chörisidiki yaylaqliri, ³⁷ Qadémot bilen chörisidiki yaylaqliri we Méfaat bilen chörisidiki yaylaqliri élinip ulargha bérilip, jemiý töt sheher tegdi.

³⁸ Buningdin bashqa Gad qebilisining yurtidin qan tökküchining panahgah shehiri bolup Giliyadta bolghan Ramot dégen sheher bilen chörisidiki yaylaqliri, Maxanaim bilen chörisidiki yaylaqliri, ³⁹ Xéshbon bilen chörisidiki yaylaqliri we Yazer bilen chörisidiki yaylaqliri élinip ulargha bérilip, jemiý töt sheher tegdi.

⁴⁰ Beni-Lawiyning neslidin kelgen beni-Merarining qalghanliri bolsa öz xanidanlirigha muwapiq chek bilen tapqan sheherlirining hemmisi bolsa jemiý on ikki sheher idi.

⁴¹ Lawiylarning beni-Israil yurtidiki hemme sheherliri bolsa chörisidiki yaylaqliri bilen bérilip, jemiý qiriq sekkiz sheher idi. ⁴² Bu sheherlerning herbiri bolsa chörisidiki yaylaqliri bilen bolup, sheherlerning hemmisi shundaq idi.

⁴³ Xudawende qesem qilip ularning ata-bowilirigha bergili wede qilghan barche yurtni bu teriqide Israilgha berdi. Berse, ular kélip, uni qoligha élip, anda olturdi. ⁴⁴ U waqit Xudawende özi ilgiri qesem qilip ularning ata-bowilirigha wede qilghinidek ulargha her teripidin öz düshmenliridin aram tapturup berdi. Shundaqki, düshmenlirining héchbiri ulargha zit turalmay, belki Xudawende özi ularning hemme düshmenlirini ularning qoligha tapshurup, ⁴⁵ derweqe Xudawende Israilning xanidanigha wede qilghanning hemmisi kémeymey, barchisi beja keltürüldi.

Ruben, Gad we Manassening yérim qebilisining öz miras zéminigha yénip bérishi

22¹ U waqit Yeshua özi rubeniylar, gadiylar we Manassening yérim qebilisini qichqirip ulargha éyttiki: ² «Siler bolsanglar Xudawendining bendisi Musaning silerge buyrughinining hemmisini tutup, silerge hernéme buyrughan bolsam, sözlirimgé qulaq sélip, ³ bu hemme waqit ichide bu kün'giche buraderliringlarni tashlimay, belki öz Tengringlar Xudawendining buyruqigha emel qilip keldinglar. ⁴ Emdi Tengringlar Xudawende özi wede qilghinidek buraderliringlarga aram berdi. Uning üçün siler bolsanglar Xudawendining bendisi Musa özi Iordanning u teripidiki silerge bergen miras yurtunglarga qaytip, öz chédirliringlarga yéninglar. ⁵ Yénip béríp, Xudawendining bendisi Musaning silerge bergen qanun-emrlerge ching emel qilip, öz Tengringlar Xudawendini dost tutup, hemishe uning yollirida yürüp, ehkamini saqlap uninggha chapliship turup, pütün jan-dilinglar bilen uninggha bendichilik qilinglar» dep,

⁶ Yeshua ularni mubareklep ruxset qilsa, ular yénip kétip, öz chédirlirigha bardí. ⁷ Manassening yérim qebilisi bolsa Musa uning özige Bashanda miras bergenidi, lékin qalghan yérimigha Yeshua özi Iordanning u qéti gherb teripide ularning buraderlirining arisida miras berdi. Emma Yeshua özi ularni chédirlirigha ketsun dep, ruxset qilghinida ularni mubareklep, ⁸ ulargha éyttiki: «Tola xezine bilen turghun charwa mallarni élip, tola altun, kümüş, mis, tömür we égin-ayaghni kötürüp öz chédirliringlarga yénip béríp, öz düshmenliringlardin alghan oljini buraderliringlar bilen ülishiwélinglar» dédi. ⁹ U waqit beni-Ruben, beni-Gad we Manassening yérim qebilisi bolsa Qanaan yurtidiki Shilohtin chiqip, beni-Israildin ayrilip, Xudawende özi Musaning wasitisi bilen qilghan buyruqigha muwapiq ularning teelluqi bolup öz mirasi bolghan Giliyad yurtigha qarap mangdi.

Iordanning sherq teripide miras alghan qebililarning bir qurban'gahni yasishi

¹⁰ Emma beni-Ruben, beni-Gad we Manassening yérim qebilisi özi Qanaan yurtidiki Iordanning boyigha yetkende anda Iordanning boyida bir qurban'gahni teyyarlap, bu qurban'gahni nahayiti chong teriqide yasidi. ¹¹ «Mana beni-Ruben, beni-Gad we Manassening yérim qebilisi bolsa Qanaan yurtidiki Iordanning u qétida qalghan beni-Israilning u teripide chong bir qurban'gahni yasaptu» dégen xewer Israilgha anglinip qaldi. ¹² Beni-Israil bu xewerni anglighan haman ularning hemme jamaiti ularning üstige hujum qilip urushmaq üçün Shilohqa yighilip jem toldi. ¹³ U waqit beni-Israil özi Éliazar kahinning oghli Pinixasni

Giliyad yurtidiki beni-Ruben, beni-Gad we Manassening yérim qebilisining qéshigha mangdurup, ¹⁴ beni-Israil qebililirining herbir xanidanidin bir serdarni hésablap élip, on ikki serdarni uning bilen bille ewetti. Bu serdarlar bolsa ularning herbiri Israilning minglirining arisida öz xanidanigha bash bolup kelgen kishiler idi.

¹⁵ Bular özi emdi Giliyad yurtidiki beni-Ruben, beni-Gad we Manassening yérim qebilisining qéshigha kélip, ulargha éyttiki: ¹⁶ «Mana Xudawendining jamaiti söz qilip: ‹ Silerning Xudawendidin yüz örüp, bir qurban'gahni yasap Xudawendining özige zit qopup, Israilning Tengrisige qilghan bu wapasizliqlar némidur?

¹⁷ Xudawendining jamaiti uning jazasini tartip turup, biz téxi bu kün'giche uningdin pak bolalmay qalghan Péorning qilghan gunahi biz üçün yetmeyttimu? ¹⁸ Siler özünglar bu kün Xudawendidin yüz örüdünglar emesmu? Eger siler bu kün Xudawendige asiyliq qilsanglar, sheksiz ete uning qehr ghezipi Israilning pütün jamaitige kelmemdu? ¹⁹ Lékin siler miras alghan yurt özi silerge napak körünse, Xudawendining mirasi bolup anda Xudawendining chédiri tikilgen yurtqa yénip kélip, arimizda miras élinglar. Lékin Tengrimiz Xudawendining qurban'gahidin bashqa qurban'gahni özünglar üçün yasighininglar bilen, xahi Xudawendidin, xahi bizdin yüz örümenglar. ²⁰ Zérahning oghli Akan özi haram qilin'ghan nersilerdin alghinida bu gunahning sewebidin yalghuz u kishi ölmey, belki Israilning pütün jamaitining üstige qehr-ghezep kelgen emesmu?» dep éytidu» dédi.

²¹ U waqit beni-Ruben, beni-Gad we Manassening yérim qebilisi özi Israilning xanidanlirigha bash bolghan kishilerge jawab bérip éyttiki: ²² «Tengri bolup turghan Reb Xuda bolsa, derweqe Tengri bolup turghan Reb Xuda özi buni bilidu. Israilmu bilsunki: ‹ Eger bu ish özi Xudawendige xiyanet qilip wapasiz bolghaymiz dep, qilin'ghan bolsa, bizni saqlimighin» deymiz. ²³ Eger biz Xudawendidin yüz örüp, bir qurban'gahni yasap uning üstide köydürme qurbanliq ya yégülük qurbanliqi we ya shükür qurbanliqi ötküzimiz dep xiyal qilghan bolsaq, Xudawende özi bizge layiq jaza bersun. ²⁴ Biz bolsaq kélidighan weqedin qorqup, silerning toghranglarda ularning baliliri kéyinki waqitta bizning balilirimizgha: ‹ Israilning Tengrisi Xudawende bilen néme karinglar bar? ²⁵ Ey beni-Ruben bilen beni-Gad Xudawende özi bizning bilen silerning aranglarda Iordanni chégra qilip qoymidimu? Bu sewebtin Xudawende bilen nésipinglar yoqtur» deydimikin dep xiyal qilduq. Buning bilen silerning baliliringlar bizning baliliringlarni Xudawendining qorqunchisidin tosidighan bolatti. ²⁶ Uning üçün biz sözliship: ‹ Qopup Xudawendige bir qurban'gahni yasayli. Lékin bu özi köydürme qurbanliq bilen soyum qurbanliqlar üçün bolmay, ²⁷ belki biz bolsaq Xudawendige bendichilik qilip, ularning baliliri kélidighan waqit bizning balilirimizgha: «Xudawende bilen nésipinglar yoq» dep éytmisun dep, uning huzurida köydürme bilen soyum qurbanliqlirimizni ötküzüp, shükür qurbanliqlirimizni keltüridighinimizgha biz bilen ularning arisida bir shahit

bolup, bizdin ewladlirimizning otturisida guwahtek tursun» dep toghranglarda éytip, ²⁸ derweqe eger ular kélidighan waqitta biz bilen ewladlirimizgha mundaq sözlise, biz jawab bérip: «Ata-bowilirimiz özi uni köydürme qurbanliq bilen soyum qurbanliq üçün yasimay, belki biz bilen silerning otturanglarda bir guwah bolsun dep, Xudawendining qurban'gahining süritide yasighan nemunige qaranglar» déyeleymiz. ²⁹ Yiraq bolsunki, biz Xudawendige qarshi qopup, Xudawendining özidin yüz örüp, özi uning chédirining aldida turup, Tengrimiz Xudawendining qurban'gahi bolghanningkidin bashqa bir qurban'gahni uning üstide köydürme qurbanliq ya yégülük qurbanliqi we ya soyum qurbanliqni ötküzme üçün yasighaymiz» dédi.

³⁰ Pinixas kahin bilen uninggha qoshulup kélip Israilning xanidanlirigha bash bolup jamaetning serdarliri bolghanlarning özi beni-Ruben, beni-Gad we beni-Manassening néme éytqinini anglighinida bu söz ulargha xush köründi.

³¹ Éliazar kahinning oghli Pinixas özi beni-Ruben, beni-Gad we beni-Manassege sözlep: «Siler Xudawendige mundaq wapaszliq qilmighan bolsanglar, biz Xudawendining otturimizda turuwatqinini emdi bilduq. Siler bolsanglar bu ish bilen beni-Israilni Xudawendining qolidin qutquzdunglar» dédi.

³² Andin kéyin Éliazar kahinning oghli Pinixas bilen serdarlar özi beni-Ruben bilen beni-Gadning qéshidin Giliyad yurtidin chiqip, Qanaan yurtigha beni-Israil qéshigha yénip kélip, bu xewerni ulargha dep berdi. ³³ Dep berse, bu ish beni-Israilgha yaxshi körün'gech beni-Israil özi Xudagha hemdusana éytip, ikkinchi beni-Ruben bilen beni-Gad olturghan yurtigha chiqip ular bilen urushup yurti xarab qilishni hergiz qestlimidi. ³⁴ Emma beni-Ruben bilen beni-Gad bolsa bu qurban'gahqa «guwahliq» dep at qoyup, Xudawende özi Xudadur dep, bu özi arimizda guwah bolsun» dédi.

Yeshuaning Israilning emir-aqsaqallirigha éytqan axirqi sözliri

23 ¹ Xudawende özi beni-Israilgha chörisidiki düshmenliridin aram bérip, uzun zaman ötkendin kéyin, Yeshua qérip künliride yashan'ghinida,

² Yeshua özi hemme Israil bilen ularning aqsaqal bilen serdarlirini hakim bilen mensepdarlirini qichqartip, ulargha éyttiki: «Men bolsam qérip kétip künlirde yashandim. ³ Tengringlar Xudawendining siler üçün bu qowmlarning hemmisige néme-néme qilghinini özünglar kördünglar. Rasttinla Tengringlar Xudawende özi silerning teripinglardin jeng qilmidimu? ⁴ Mana munda qalghan bu xelqlerning yurti bolsa özüm yoqatqan hemme xelqlerning yurti bilen qoshulup, chek tashlap Iordandin tartip gherb teripidiki chong déngizghiche teqsim qilip, qebililiringlarga miras qilip berdim. ⁵ Tengringlar Xudawende özi

ularni aldinglardin chiqirip qoghlap silerdin néri qilib, Tengringlar Xudawende silerge éytqinidek ularning yurtigga silerni ige qilidu. ⁶ Uning üçhün siler qattiq gheyret qilib, Musaning qanun kitabida pütülgenning hemmisige muwapiq emel qilib, xahi onggaha, xahi solgha qayrilmay uttur yürüp, ⁷ téxi aranglarda qép qalghan qowmlargha arilashmay, xahi ularning tengrilirining ismini zikir qilmay, xahi ularning üstide qesem qilmay, xahi ulargha ibadet qilmay, xahi ulargha sejdimu qilmanglar. ⁸ Belki bu kün'giche qilghininglardek öz Tengringlar Xudawendige chapliship turunglar. ⁹ Chünki Xudawende bolsa chong-chong küchlük qowmlarni aldinglardin heydiwetkech, bu kün'giche héch kishi aldinglarda toxtiyalmay qaldi. ¹⁰ Tengringlar Xudawende özi éytqinigha muwapiq silerning teripinglardin jeng qilghach, silerdin yalghuz bir kishi ming kishini qoghliwétidighan boldi. ¹¹ Undaq bolghandin kéyin ching köngül bilen turup, Tengringlar Xudawendini dost tutunglar. ¹² Chünki eger siler uningdin yüz örüp, aranglarda qép qalghan bu qowmlargha ariliship kétip, quda-bajaliq qilib, ular bilen bérish-kélish qilsanglar. ¹³ tayin bilinglarki, Tengringlar Xudawende özi bu qowmlarni ikkinchi aldinglardin heydiwetmey, belki bu qowmlar özi silerge qismaq bilen qiltaq bolup, uchanglarga qamcha qilinip chüshüp, közliringlarga tiken bolup kirip, axirda Tengringlar Xudawende özi silerge bergen bu yaxshi yurttin yoq bolup kétisiler. ¹⁴ Men emdi pat pursette bu dunyaning hemmisini tashlap ketsem, Tengringlar Xudawende silerning toghranglarda wede qilghan hemme yaxshiliqidin héchbiri zaye bolmay, belki hemmisi siler üçhün beja keltürülüp, héchnéme yerge chüshmidi dep, pütün dil bilen pütün jéninglardin oylap turunglar. ¹⁵ Lékin Tengringlar Xudawende silerge wede qilghan hemme yaxshiliqi özi üstünglarga kelgendek, Xudawende özi silerni Tengringlar Xudawende silerge bergen yurttin yoqitiwetküchilik hemme yamanliqni üstünglarga keltüridu. ¹⁶ Eger siler Tengringlar Xudawendining silerge tapilighan ehdisini buzup, bashqa tengrilerge ibadet qilib bash egsenglar, shundaq bolidu. Shundaq qilsanglar, Xudawendining ghezipi silerge tutashqach, u özi silerge bergen yaxshi yurttin ittik yoq bolup kétisiler» dédi.

Shekemde baghlan'ghan ehde

24 ¹ Andin Yeshua özi Israilning hemme qebililiringlirini Shekemge yighip, Israilning aqsaqalliri bilen serdarlirini, hakimliri bilen menseparlirini qichqartip qoydi. Ular Xudaning huzurigha kélip hazir bolghinida, ² Yeshua qowmning hemmisige söz qilib éyttiki: «Israilning Tengrisi Xudawende mundaq éytiduki: < Qedimki zamanda ata-bowiliringlar deryaning u teripide olturaqliq bolup, Ibrahim bilen Nahorning atisi Terah munda olturghanidi. Emma ular anda bashqa tengrilerge ibadet qilatti. ³ Lékin men Iordanning u

teripidin atanglar Ibrahimni élip kélip, uni pütün Qanaan yurti ichide bashlap bérip, uning uruq-ewladini awutup, uning özige Ishaqni berdim. ⁴ Andin kéyin men Ishaqning özige Yaqub bilen Esawni berdim. Esaw bolsa men uning özige Séirning tagh yurtini miras qilip berdim, lékin Yaqub bilen oghulliri bolsa Misirgha chüshüp bard. ⁵ Kéyinrek men Musa bilen Harunni ewetip, Misirgha anda qilghan emellirim bilen jaza bérip, silerni andin chiqirip keldim. ⁶ Men bu teriqide ata-bowiliringlarni Misirdin chiqirip bolup, ular déngizghiche yétip kelginide misirliqlar özi harwa bilen atliqlarni élip kélip, ata-bowiliringlarni qizil déngizghiche qoghlighili turdi. ⁷ Emma ular Xudawendige peryad qilsa, u özi siler bilen misirliqlarning otturisigha qattiq qaranghuluqni sélip, ularni bassun dep, déngizni ularning üstige yapti. Siler bolsanglar öz közliringlar bilen méning misirliqlargha néme qilghinimni kördünglar. Andin kéyin siler uzun waqitqiche chölde olturup qaldinglar. ⁸ Kéyinrek men silerni Iordanning u teripide olturghan amoriylarning yurtigha bashlap barsam, ular siler bilen soqushqili bashlidi. Lékin men ularni qolunglarga bérip aldinglardin yoqatqach, siler ularning yurtini igiliwaldinglar. ⁹ U waqit Moabning padishahi Balaq ben-Zipor özi qopup, Israil bilen jeng qilghili bashlap, üstünglarga lenet oqumaq üçün Béorning oghli Bilamni qichqirip ewetti. ¹⁰ Lékin men bolsam Bilamning sözige unimay, silerni uning qolidin qutquzghach u özi silerge duayixeyr oqup ketti. ¹¹ Kéyinrek siler Iordandin ötüp Yérixogha barghanda, Yérixoning xelqi silerge qarshi qopup, amoriylar, perizziylar, qanaaniylar, xittiylar, girgashiylar, xiwwiylar we yebusiylar özi siler bilen urushqili tursa, men ularni qolunglarga bérip, ¹² Amoriylarning ikkila padishahini, xahi qilich, xahi neyzenglar bilen qachurmay, belki aldinglarda herilerni ewetip ularni qachurup, ¹³ özünglar ishlimgin yurt bilen yasimighan sheherlerni silerge berdim. Siler bolsanglar anda olturup, özünglar salmighanüzümzarliq bilen zeytun baghlirining méwilirini yep turup, siler emesmu?» dep éytidu. ¹⁴ Uning üçün emdi siler Xudawendidin qorqup turup, kamil teriqide rast köngül bilen uninggha bendichilik qilip, ata-bowiliringlar özi deryaning u teripi bilen Misirda ibadet qilghan tengrilerni chiqiriwétip, yalghuz Xudawendige ibadet qilinglar. ¹⁵ Lékin eger Xudawendining ibaditi silerge yaman körünse, ata-bowiliringlar özi deryaning u teripide olturghinida ibadet qilghan tengrilernimu yaki siler ularning yurtida olturghan amoriylarning tengrilirininimu, ularning tengrilirining qaysisigha ibadet qilidighininglarni ilghanglar. Lékin men bolsam öz öyümdikiler bilen qoshulup Xudawendige ibadet qilimen» dédi. ¹⁶ U waqit xelq özi jawab bérip éyttiki: «Hergiz undaq bolmaydu. Biz bolsaq Xudawendini tashlap, bashqa tengrilerge ibadet qilmaymiz. ¹⁷ Chünki Tengrimiz Xudawende bolsa özi biz bilen ata-bowilirimizni qulluq öyi bolghan Misirdin chiqirip kélip, közlimizning aldida bu chong möjizilerni körsitip, qaysi yolda méngip qaysi

qowmning arisidin ötsek, bizni saqlidi emesmu? ¹⁸ Xudawende özi bu yurtta olturghan amoriylar bilen hemme xelqlarni aldimizdin qachurmidimu? Uning üçhün bizmu Xudawendige ibadet qilghini xalaymiz. Chünki u özi bizning Tengrimizdur» dédi. ¹⁹ U waqit Yeshua xelqge éyttiki: «U özi muqeddes Tengri bolup, xata bilen gunahliringlarga chidiyalmaydighan gheyretlik bir Xuda bolghach, siler Xudawendining ibaditini qilalmaysiler. ²⁰ Eger siler Xudawendini tashlap yat tengrilerge ibadet qilsanglar, umu silerdin yüz örüp, silerge yaxshiliq qilip kelginining ornida silerge bala keltüridu» dédi. ²¹ Lékin xelq özi Yeshuagha jawab bérip: «Undaq emes, belki biz Xudawendige ibadet qilghili xalaymiz» dédi. ²² Shuni anglap, Yeshua özi xelqge sözlep: «Uninggha ibadet qilayli dep, özünglar üçhün Xudawendini ilghighininglarga öz özünglarga guwah boldunglar» dep éytta, ular jawab bérip: «Derweqe shundaq» dep éytti. ²³ U özi: «Undaq bolsa, emdi aranglardiki yat tengrilerni chiqiriwétip, köngülliringlarni Israilning Tengrisi Xudawendige mayil qilinglar» dédi. ²⁴ Xelq özi Yeshuagha jawab bérip: «Biz bolsaq öz Tengrimiz Xudawendige bendichilik qilip, uning buyruqini anglayli» dédi. ²⁵ Shuni anglap, Yeshua özi u küni qowm bilen ehde baghliship, Shekemde ular üçhün qanun-belgilimilerni toxtitip berdi. ²⁶ Toxtitip bérip, Yeshua özi bu hemme sözlerni Xudawendining qanun kitabida yézip qoyup, chong bir tashni élip, anda Xudawendining muqeddes xanisining yénidiki dub derixining tégide tiklep qoydi. ²⁷ Andin kéyin Yeshua özi xelqge sözlep: «Mana bu tash bolsa bizge guwah bolup tursun, chünki bu özi Xudawendining bizge qilghan hemme sözini anglap turghach, siler öz tengringlarni inkar qilmighaysiler dep, üstünglarga guwah bolup tursun» dédi. ²⁸ Shuni dep, Yeshua özi xelqge ijazet bérip herbirini öz yurtigha yandurdi.

Yeshua we Éliazarning wapati

²⁹ Bir waqittin kéyin Xudawendining bendisi bolup Nunning oghli bolghan Yeshua bolsa bir yüz on yashqa kirip wapat boldi. ³⁰ Ular uni élip bérip, Efraim tagh yurtida Gaash téghining shimal teripidiki uning öz miras hessisi bolghan Timnat-Sérah dégen jayda depne qildi. ³¹ Israil bolsa Yeshuaning hemme hayat künliride Xudawendige ibadet qilip turup, Yeshuadin kéyin qélip, Xudawendining Israil üçhün qilghan hemme ishlerini obdan bilgen aqsaqallarning hayat künliridimu shundaq qilip turdi. ³² Yüsüpning söngekliri bolsa beni-Israil ularni Misirdin élip kelgenidi. Emdi ular buni Shekemge élip bérip, Yaqubning özi Shekemning atisi Xamorning oghulliridin yüz parche kümüşke sétiwélip beni-Yüsüpning miras hessisi bolghan yerde depne qildi. ³³ Harunning oghli Éliazar wapat bolghanda ular uni öz oghli Pinixasqa bérilip Efraimning tagh yurtida bolghan Gibiya dégen jayda depne qildi.